

Godišnji izvještaj o poslovanju

Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka i Evropskog dobrovoljnog penzijskog fonda za 2021. godinu

Banja Luka, mart 2022. godine

SADRŽAJ:

Pismo Izvršnog odbora.....	3
Opšti podaci	4
POSLOVNO OKRUŽENJE U 2021. GODINI	4
Makroekonomska okruženje	4
Osnovni makroekonomski pokazatelji	5
EVROPSKI DOBROVOLJNI PENZIJSKI FOND	7
Osnovni podaci.....	7
Podaci o visini naknada i troškova	7
Podaci o poslovnom imenu i sjedištu kastodi banke	8
Osnovna načela investicione politike Fonda	8
Minimalni garantovani prinos Fonda	9
Informacije o poslovanju.....	9
Ostvareni prinos Fonda i neto imovina	9
Neto imovina Fonda.....	10
Struktura imovine Fonda.....	12
Broj i struktura članova Fonda	14
Upravljanje rizicima.....	15
DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE	21
OSNIVANJE I DJELATNOST.....	21
ORGANI DRUŠTVA	22
Skupština akcionara	22
Upravni odbor Društva.....	22
Izvršni odbor Društva	23
Interni revizor.....	23
Organizaciona struktura	23
Etički kodeks.....	24
Društveno odgovorno poslovanje i ulaganje	25
POSLOVANJE DRUŠTVA	25
Prinosni, finansijski i imovinski položaj Društva	25
RIZICI	27
Ostale informacije	28
Prilog 1:	28
Skraćeni finansijski izvještaji Društva, sa mišljenjem nezavisnog revizora.....	28
Prilog 2:	28
Skraćeni finansijski izvještaji Fonda, sa mišljenjem nezavisnog revizora	28

PISMO IZVRŠNOG ODBORA

Prethodnu 2021. godinu je obilježila stabilizacija poslije jedne od najizazovnijih godina u novijoj istoriji, ali su i dalje vladali uslovi koji su prouzrokovani pandemijom COVID 19. U čitavom svijetu i poslovnoj zajednici, tražili su se novi načini funkcionisanja poslovanja i prilagođavanja sveprisutnoj pandemiji.

U toku 2021. godine, pored nastavka sprovođenja penzijskog plana Vlade Rrepublike Srpske, otpočela je i primjena penzijskog plana za JŠP Šume Srpske, te je potpisano 16 ugovora o pristupanju sa poslodavcima koji su organizovali penzijski plan. Demografski faktori, u kombinaciji sa drugim činiocima, utiču da potencijalni klijenti traže načine za motivaciju i zadržavanje najvažnijeg resursa u poslovnom procesu (radnika), što polako i dodatno otvara vrata Evropskom dobrovoljnom penzijskom fondu prema poslodavcima.

Prethodne godine, kao što to činimo od osnivanja, uložili smo značajne napore da se tržište Republike Srpske upozna sa prednostima, postojanjem i načinom funkcionisanja dobrovoljnog penzijskog osiguranja, u okolnostima izazvanim epidemiološkom situacijom. Nastojali smo da saradnju održavamo i unapređujemo sa svim značajnim akterima: institucijama Republike Srpske, prije svega Ministarstvom finansija Republike Srpske, Agencijom za osiguranje Republike Srpske i Poreskom upravom Republike Srpske, zatim predstavnicima lokalne samouprave i sindikatima, kao i poslovnom i akademskom zajednicom. Da je put kojim se krećemo ispravan potvrdilo je i mišljenje i nalaz regulatora, Agencije za osiguranje Republike Srpske, nakon izvršenog prvog redovnog nadzora.

Možemo konstatovati da se u toku 2021. godine Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom pozicioniralo kao partner od povjerenja, te da u potpunosti ispunjavamo našu misiju. Svakako, pred nama je dug put kako bi se u potpunosti iskoristili potencijali ovog proizvoda. Ubuduće je potrebno nastaviti na promociji Evropskog dobrovoljnog penzijskog fonda, i to prema svim zainteresovanim stranama: poslodavcima, zaposlenima i sindikatima.

Direktor

Gordana Drobnjak, CFA, MBA

Izvršni direktor

Zdravko Zečević

OPŠTI PODACI

Izveštaj o poslovanju Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka i Evropskog dobrovoljnog penzijskog fonda (u daljem tekstu: Izveštaj o poslovanju) predstavlja završni izveštaj koji na prikazuje rezultate poslovanja koji su ostvareni u 2021. godini. Izveštaj o poslovanju je koncipiran na takav način da, pored opštih informacija, pruži i dodatne informacije koje će upotpuniti finansijske izvještaje Društva za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka (u daljem tekstu: Društvo) i Evropskog dobrovoljnog penzijskog fonda (u daljem tekstu: Fond). Pored rezultata poslovanja, Izveštaj o poslovanju prikazuje faktore koji su imali značajnu ulogu na ostvarene rezultate, kao i faktore koji, u budućem periodu, mogu imati značajan uticaj na poslovanje Društva i Fonda.

POSLOVNO OKRUŽENJE U 2021. GODINI

MAKROEKONOMSKO OKRUŽENJE

Prema European Economic Forecast, Autumn 2021¹ predviđa se da će u 2021. godini ekonomija Evropske unije zabilježiti oporaviti od pada iz 2020. godine brže od inicijalno očekivanog, sa stopom rasta od 5% uz očekivani rast od 4,3% i 2,5% u toku 2022. i 2023. godine. U poređenju sa prolećnim ekonomskim prognozama, predviđanja rasta su neznatno viša za 2021. i niža za 2022. godinu. Zemlje regiona, prema ovim prognozama, u 2021. godini zabilježiće značajan oporavak GDP-ja nakon pada iz 2020. godine (Crna Gora 10,7%, Hrvatska 8,1%, Sjeverna Makedonija -4,0%, Srbija 6,7%).

Sa skoro 14% na godišnjem nivou, stopa rasta BDP-a u EU u drugom kvartalu 2021. godine bila je najveća zabeležena vrijednost – koliko i neviđeni pad BDP-a u istom periodu prošle godine, tokom prvog talasa pandemije. Ekonomija EU je povratila nivo proizvodnje prije pandemije u trećem kvartalu 2021. i prešla je iz oporavka u ekspanziju. Očekuje se da će domaća tražnja nastaviti da pokreće ovu ekspanziju. Poboljšanja na tržištu rada i projektovani pad štednje trebalo bi da doprinesu održivom tempu potrošačke potrošnje. Implementacija Instrumenta za oporavak i otpornost (RRF) takođe počinje da igra važnu ulogu u podsticanju privatnih i javnih investicija. Ipak, zamah rasta se suočava sa novim izazovima. Uska grla i poremećaji u globalnom snabdevanju opterećuju aktivnosti u EU, posebno u njenom visoko integrisanom proizvodnom sektoru. Štaviše, nakon što su naglo pale 2020. godine, cijene energije, posebno prirodnog gasa, porasle su burnim tempom tokom 4Q21 i sada su znatno iznad nivoa prije pandemije. Ovo bi trebalo da utiče na potrošnju i investicije.

Prema podacima Međunarodnog monetarnog fonda iz oktobra 2021. godine² *World Economic Outlook*, prognozira se rast svjetske ekonomije od 5,9% u 2021. godini, što je za 0,1% manje od junske prognoze. Revizija naniže za 2021. odražava smanjenje rejtinga za napredne ekonomije — delimično zbog poremećaja u snabdevanju — i za zemlje u razvoju sa niskim prihodima, uglavnom zbog pogoršanja dinamike pandemije. Ovo je djelimično nadoknađeno jačim kratkoročnim izgledima među nekim tržištima u razvoju i privredama u razvoju koje izvoze robu. Brzo širenje novih sojeva virusa i pretnja novim varijantama povećali su neizvjesnost o tome koliko brzo se pandemija može prevazići. Izbori politike su postali teži, sa ograničenim manevarskim prostorom. MMF procjenjuje privredni rast za Evrozonu u iznosu od 6%, za razvijene ekonomije 5,2%, dok se za evropska tržišta u nastajanju i zemlje u razvoju (gdje pripada BiH) očekuje rast od 6%.

Za 2022. godinu projektuje se rast svjetske privrede po stopi od 4,9%, s obzirom na oporavak u 2021. godini. U 2022. godini, za Evrozonu projektovan je rast od 4,3%, pri čemu bi njemačka privreda rasla po stopi od 4,6%, francuska privreda po stopi od 3,9%, dok se za Italiju očekuje rast od 4,2%. Za BiH, MMF je za ovu godinu prognozirao rast od 2,8%, što u 2021. godini, dok se za 2022. godinu predviđa rast od 3,2%. MMF upozorava na infrastrukturni jaz regiona u odnosu na razvijene ekonomije Evrope. Shodno navedenom, ističu javne investicije kao nužnost. Za zemlje regiona predviđen je rast privredne aktivnosti u 2021. godini (Crnu Goru 7%, Hrvatsku 6,3%, Sjevernu Makedoniju 4%, Srbiju 6,5%). Globalni ekonomski oporavak se nastavlja usred nove pandemije koja predstavlja jedinstvene političke izazove. Razlike u očekivanim oporavcima među ekonomskim grupama su se povećale od julske prognoze, na primer između naprednih ekonomija i zemalja u razvoju sa niskim prihodima. U međuvremenu, inflacija je značajno porasla u Sjedinjenim Državama i nekim tržišnim privredama u razvoju. Kako se ograničenja ublažavaju, potražnja se ubrzala, ali ponuda je sporije reagovala. Iako se očekuje da će se pritisci na cijene smanjivati u većini zemalja 2022. godine, izgledi za inflaciju su veoma neizvjesni. Ova povećanja inflacije se dešavaju čak i kada je zaposlenost ispod nivoa prije pandemije u mnogim ekonomijama, primoravajući kreatore politike na teške izbore. Neophodni su snažni politički naponi na multilateralnom nivou u vezi sa primjenom vakcina, klimatskim promjenama i međunarodnom likvidnošću, da bi se ojačali globalni ekonomski izgledi. Nacionalne politike koje će upotpuniti multilateralne

¹ https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-forecasts/autumn-2021-economic-forecast_en

² <https://www.imf.org/en/Publications/WEO/Issues/2021/10/12/world-economic-outlook-october-2021>

napore će zahtjevati mnogo više prilagođavanja uslovima specifičnim za zemlju i bolje ciljanje, pošto ograničenja prostora politike postaju sve obavezujuća što duže traje pandemija.

OSNOVNI MAKROEKONOMSKI POKAZATELJI³

Bruto domaći proizvod (BDP)

Republika Srpska, kao i globalna ekonomija, se u toku 2021. godine oporavljala od posledica COVID 19 nastalih u toku 2020. godine. Prema procjenama, realni BDP RS u trećem tromjesječju 2021. godine, u odnosu na isto tromjesječje 2020. godine, ima pozitivnu stopu rasta od 6,1%, dok prosječan rast BDP u prva tri kvartala 2021. godini isto iznosi 6,1%.

Pregled makroekonomskih pokazatelja za period 2017–2021. godina, procjena za 2022. i projekcije za period 2021–2023. godina⁴

OPIS	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	2023.	2024.
BDP nominalni u milionima KM	10.099	10.701	11.251	11.132	11.894	12.690	13.410	14.260
Broj stanovnika (milioni)	1,15	1,15	1,14	1,14	1,13	1,12	1,12	1,11
BDP po stanovniku u KM	8.759	9.322	9.848	9.795	10.529	11.287	11.986	12.810
% rasta BDP-a nominalno	4,6%	6%	5,1%	-1,1%	6,9%	6,7%	5,7%	6,3%
% rasta BDP-a realno	3,1%	3,9%	2,5%	-2,5%	5,4%	4,5%	4,3%	4,6%
Inflacija (CPI)	0,5%	1,2%	0,5%	-1,2%	1,2%	1,9%	1,1%	1,3%
	(realne stope rasta %)							
BDP	3,1	3,9	2,5	-2,5	5,4	4,5	4,3	4,6
Privatna potrošnja	2,6	2,5	2,8	0,2	3	2,7	2,9	2,8
Potrošnja države	-0,8	1,8	1,5	3,9	-0,5	1,3	0,8	1,2
Bruto investicije u stalna sredstva	-0,7	11	-2,1	10,1	2	9	6,8	8
	(nominalne stope rasta %)							
Predpostavke								
Prosečne neto plate u KM	831	857	906	956	1.005	1.055	1.087	1.130
Uvoz robe godišnji rast u %	4,8	7,4	-2,4	-3,8	15,8	5,5	5,2	4,6
Izvoz robe godišnji rast u %	14,7	7,4	1,5	-13,9	22,3	6,7	5,9	5,4
Stopa nezaposlenosti %	-	-	-	-	14,6%	13,7%	13%	12,5%

Inflacija

Nakon nekoliko godina deflacije i niske inflacije, u 2021. godini smo svjedočili ubrzanju inflatornih trendova, kao posljedica značajnih novčanih stimulansa, problema sa tržištem ponude i globalnog ekonomskog oporavka, tako da je u 2021. godini u Republici Srpskoj zabilježena prosječna godišnja stopa inflacije od 1,7%.

Nezaposlenost

U 2021. godini smo svjedočili oporavku tržišta rada nakon 2020. godine, te je, prema Anketi o radnoj snazi za 2021. godinu, nezaposlenost iznosila je 14,0% (u 2020. 14,2%, u 2019. godini 11,7%, u 2018. godini 17,2%, u 2017. godini - 21%, a 2016. godini - 24,8%).

Prosječna neto plata

Prosječna plata nakon oporezivanja (neto) plata u Republici Srpskoj, za 2021. godinu, iznosila je 1.004 KM (u 2020. godini 956 KM, u 2019. godini 906 KM), što je realno 3,2% više u odnosu na prosječnu neto platu isplaćenu u 2020. godini.

Spoljna trgovina

U periodu januar - decembar 2021. godine zabilježeno je povećanje obima spoljnotrgovinske razmjene od 27,2%, u odnosu na isti period 2020. godine. Pokrivenost uvoza izvozom iznosila je 79,4%, dok je spoljnotrgovinski deficit iznosio 1.152,4 mil. KM (2020.-75,7%, 2019.-75,3%, 2018.-71,7%). U periodu januar – decembar 2021. godine, izvezeno je robe u vrijednosti od 4.428,2 mil. KM, što je za 30,5% više u odnosu na isti period 2020. godine. Uvoz robe je iznosio 5.580,6 mil. KM, što je za

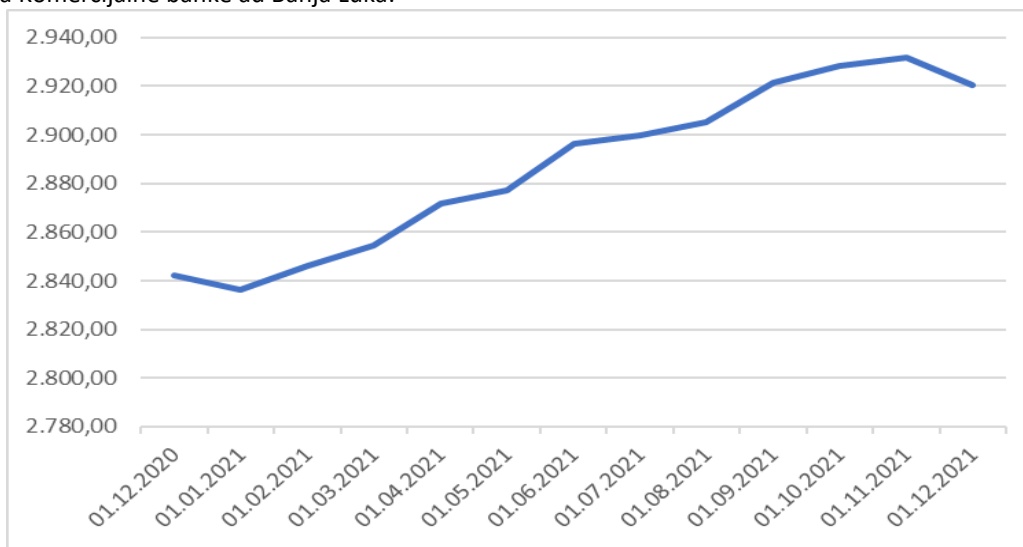
³ Izvori: Republički zavod za statistiku RS i procjene Ministarstva finansija RS

⁴ Izvor: Nacrt Programa ekonomskih reformi RS za period 2022–2024. godine

24,8% više u odnosu na isti period 2020. godine. Pored Srbije, najveći spoljnotrgovinski partneri Republike Srpske su tradicionalno zemlje EU: Hrvatska, Slovenija, Italija i Njemačka, ali i Kina kao jedan od najvećih uvoznih partnera.

Banjalučka berza⁵

U toku 2021. godine, indeks cijena obveznica na Banjalučkoj berzi (ORS) je imao rast od 2,74%. Redovan promet obveznicama na službenom tržištu je iznosio 59.634.704 KM, što je činilo 54,5% redovnog prometa u 2021. godini. Javne ponude obveznica su bile značajno manje nego 2020. godine i iznosile su 97.605.042 KM, a trezorskih zapisa 97.605.042 KM, što je činilo 46,2% ukupnog prometa ostvarenog na Banjalučkoj berzi u 2021. godini. Trgovanje dužničkim instrumentima nije bilo toliko dominantno u ukupnom prometu kao ranijih godina, što zbog smanjenog obima javnih emisija duga, što zbog blok posla akcijama Komercijalne banke ad Banja Luka.

Kretanje indeksa ORS u 2021. godini

Ukupan promet u 2021. godini u KM	Akcije	Fondovi	Obveznice	Trezorski zapisi	Ukupno	U %
Redovan promet	44.740.148	6.720	59.634.704	4.992.950	109.374.522	29,0%
Blok posao	53.012.358	0	0	0	53.012.358	14,0%
Javna ponuda	712.938	0	97.605.042	115.044.518	213.362.498	56,5%
Preuzimanje	2.047.692	n/a	n/a	n/a	2.047.692	0,5%
UKUPNO					377.797.070	

⁵ Izvor: www.blberza.com

EVROPSKI DOBROVOLJNI PENZIJSKI FOND

OSNOVNI PODACI

Naziv Društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom:

Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka

Naziv dobrovoljnog penzijskog fonda: Evropski dobrovoljni penzijski fond

Broj i datum Rješenja Agencije za osiguranje Republike Srpske o davanju saglasnosti na prospekt: broj: 05-565-1/22 od 23.03.2022. godine

Broj i datum Rješenja Agencije za osiguranje Republike Srpske o davanju dozvole za organizovanje i upravljanje fondom: broj 05-564-1/17 od 29.09.2017. godine

Fond jeste fond posebne vrste, odnosno zasebna imovina, bez svojstva pravnog lica i ne podliježe obavezi plaćanja poreza na dobit pravnih lica, kao ni poreza na dodatu vrijednost. Ostvareni prihodi od investiranja u cjelosti se pripisuju članovima Fonda. Članstvo u Fondu je na bazi dobrovoljnosti, postoji potpuna sloboda u izboru fonda, kao i u njegovom napuštanju. Moguće je i članstvo u više dobrovoljnih penzijskih fondova.

PODACI O VISINI NAKNADA I TROŠKOVA

U skladu sa Pravilnikom o naknadama, naknade, odnosno visinu naknada i troškova člana Fonda, Društvo obračunava i naplaćuje prema sledećim tarifnim stavovima:

Tarifni stav	Opis	Visina tarifnog stava
1.	Naknada prilikom uplate penzijskog doprinosa (ulazna naknada)	najviše do 1,9% od vrijednosti svake izvršene uplate
2.	Naknada za upravljanje Fondom koja pripada Društvu	2% godišnje od neto vrijednosti imovine Fonda
3.	Naknada za prenos računa člana Fonda na dobrovoljni penzijski fond koji organizuje i kojim upravlja drugo društvo za upravljanje	prema stvarnim troškovima prenosa, ali ne više od iznosa koji propiše Agencija za osiguranje Republike Srpske
4.	Prenos računa člana dobrovoljnog penzijskog fonda iz jednog u drugi fond kojim upravlja isto društvo za upravljanje	bez naknade
5.	Naknada za izlazak iz Fonda (u skladu sa Pravilnikom o bližim uslovima za ostvarivanje prava na raspolaganje i povlačenje akumulisanih sredstava u slučaju vanrednih troškova liječenja ili trajne nesposobnosti za rad, „Službeni glasnik Republike Srpske“, broj: 66/17)	bez naknade
6.	Naknada troškova u vezi sa kupovinom, prodajom i prenosom hartija od vrijednosti i kastodi usluga	prema stvarnim troškovima
7.	Naknada troškova po zahtjevu člana Fonda u vezi dostavljanja obavještenja predviđenih Zakonom	prema stvarnim troškovima

Upravni odbor Društva može donijeti odluku o promjeni naknada za vrijeme trajanja članstva u Fondu.

Takve izmjene i dopune Društvo dostavlja Agenciji za osiguranje Republike Srpske i svim članovima Fonda, odnosno obveznicima uplate na koje se te izmjene i dopune odnose, preko svoje internet prezentacije, najmanje 60 dana prije početka njihove primjene.

PODACI O POSLOVNOM IMENU I SJEDIŠTU KASTODI BANKE

Nova banka a.d. Banja Luka

Kralja Alfonsa XIII 37a

78 000 Banja Luka

Telefon: 051/333-390

E-mail: custody@novabanka.com

Pravila poslovanja kastodi banke:

https://www.novabanka.com/upload/document/pravila_poslovanja_kastodi_banke_i_banke_depozitar.pdf

Rješenjem Komisije za hartije od vrijednosti RS broj: 01-UP-051-606/13, Nova banka a.d. Banja Luka je dobila dozvolu za obavljanje djelatnosti kastodi banke.

OSNOVNA NAČELA INVESTICIONE POLITIKE FONDA

Sredstva Fonda investiraju se u cilju ostvarivanja prihoda za članove Fonda. Pri tome se moraju uzeti u obzir sledeća načela:

1. **načelo sigurnosti imovine Fonda** - u strukturi imovine će se dominantno nalaziti dužničke hartije od vrijednosti koje emituje ili za koje garantuje BiH, Centralna banka BiH, Republika Srpska i Federacija BiH, dužničke hartije od vrijednosti sa minimalnim kreditnim rejtingom koji je preporučljiv za investiranje („Investment grade credit rating“), a koji utvrđuju agencije za procjenu boniteta Standard and Poor’s, Fitch IBCA, Thompson Bank Watch ili Moody’s,
2. **načelo diversifikacije portfelja** - u strukturi portfelja Fonda nalaze se hartije od vrijednosti koje se razlikuju prema vrsti i emitentima, kao i prema drugim obilježjima,
3. **načelo likvidnosti** - u strukturi portfelja Fonda nalaze se hartije od vrijednosti koje je moguće brzo i efikasno kupiti i prodati po relativno ujednačenoj i stabilnoj cijeni i
4. **načelo profitabilnosti** - u strukturi portfelja Fonda nalaze se hartije od vrijednosti koje, uz uvažavanje prethodno navedenih načela, donose potencijalno najveći prinos.

Fond karakteriše investiciona strategija i politika sa akcentom ulaganja u najsigurnije državne, ili sa njima izjednačene, dužničke hartije od vrijednosti, kao i pasivan način upravljanja portfeljom, u skladu sa definisanim principima investiranja i tržišnim okolnostima.

U cilju efikasnijeg praćenja i mjerenja rezultata Fonda, kao i formiranja jasnih očekivanja klijenata/članova Fonda o planiranoj strukturi ulaganja imovine Fonda, Društvo definiše referentni prinos (benčmark). Društvo ima za cilj da godišnje ostvari bolje rezultate, odnosno više stope prinosa u odnosu na definisan benčmark.

Investicioni cilj Fonda je realizacija kontinuiranog i stabilnog prinosa od dužničkih instrumenata u portfelju, uvećanog za dugoročne kapitalne dobitke od ulaganja u vlasničke hartije od vrijednosti. Investicioni horizont ulaganja Fonda je orjentisan na dugi rok.

Uspješnost investiranja sredstava Fonda mjeri se u odnosu na stopu inflacije u Bosni i Hercegovini, kao referentni prinos.

Investicioni cilj Fonda je da svake poslovne godine ostvari realan prinos, odnosno prinos koji je iznad godišnje stope inflacije, nakon troškova koji se naplaćuju iz imovine Fonda. Inflacija se izračunava putem indeksa potrošačkih cijena, a zvanične podatke o inflaciji objavljuje nadležni zavod za statistiku.

Strateška alokacija ulaganja imovine Fonda

Društvo definiše investicioni profil Fonda koji odgovara umjereno konzervativnoj politici investiranja koju sprovodi. Uzimajući u obzir da je cilj investiranja postizanje dugoročno stabilne stope prinosa koja odgovara manjem stepenu tolerancije ka riziku, imovina Fonda se pretežno ulaže u državne, ili sa njima izjednačene, dužničke hartije od vrijednosti.

Strateška investiciona alokacija podrazumjeva da prosječan odnos između investicionih instrumenata koji nose odgovarajući kamatni prinos i vlasničkih udjela u strukturi portfelja bude 70% prema 30%. Društvo neće ulagati imovinu Fonda u nekretnine.

U sklopu navedene alokacije, ulaganje u inostranstvo može biti maksimalno 40% od imovine Fonda, te će se, kako imovina Fonda bude rasla, zbog disperzije rizika nastojati ulagati sve veći procenat imovine van Bosne i Hercegovine, u skladu sa zakonskim ograničenjima (dužničke hartije od vrijednosti koje imaju rejting koji je preporučljiv za investiranje prema međunarodnim rejting agencijama, koje emituju jedinice lokalne samouprave, preduzeća ili banke iz država članica Evropske unije, OECD-a i CEFT-e, i kojima se trguje na najvišem berzanskom segmentu ili drugom uređenom javnom tržištu u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e; akcije inostranih emitenata koji imaju rejting koji je preporučljiv za investiranje prema međunarodnim rejting agencijama, kojima se trguje na najvišem berzanskom segmentu ili drugom uređenom javnom tržištu u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e; udjele u otvorenim investicionim fondovima registrovanim u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e).

MINIMALNI GARANTOVANI PRINOS FONDA

Svakom članu Fonda, u momentu kada stekne uslov za isplatu sredstava, Društvo garantuje iznos od 50% svih neto izvršenih uplata (uplata u Fond umanjene za ulaznu proviziju). Uz taj iznos, Društvo garantuje da će isti biti uvećan za garantovani godišnji prinos koji iznosi 0,10%. Iznos garantovanih sredstava na individualnom računu člana Fonda će zavisiti od dužine perioda ulaganja u Fond, visine uplata, kao i broja uplata i broja isplata iz Fonda.

Iznos garantovanih sredstava za svakog člana Fonda se utvrđuje svake godine na dan 31.12. u svrhu finansijskog izvještavanja Društva i u trenutku podnošenja zahtjeva za raspolaganje i povlačenje sredstava člana Fonda.

Na dan 31.12.2021. godine, Društvo nije imalo potrebu da vrši rezervisanja po osnovu garantovanog prinosa članovima Fonda, jer je, za sve članove Fonda, ostvareni prinos bio veći od garantovanog.

INFORMACIJE O POSLOVANJU

OSTVARENI PRINOS FONDA I NETO IMOVINA

Prinos se obračunava kao neto prinos, odnosno prinos nakon odbitka naknada i troškova i obračunava se za posljednjih 12 mjeseci do dana objavljivanja, odnosno kumulativno za period od pet godina i od početka poslovanja (30.11.2017. godine) i izražava se kao prinos na godišnjem nivou.

Ostvareni prinos od početka poslovanja (30.11.2017. godine) izražen na godišnjem nivou iznosi 1,15056%.

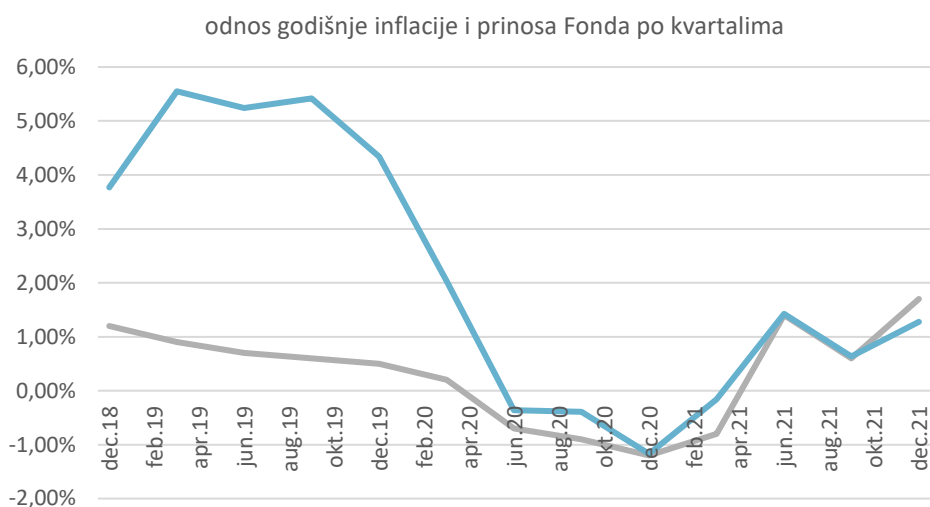
Ostvareni prinos u poslednjih 60 mjeseci izražen na godišnjem nivou iznosi 1,15056%.

Ostvareni prinos u poslednjih 12 mjeseci izražen na godišnjem nivou iznosi 1,28072%.

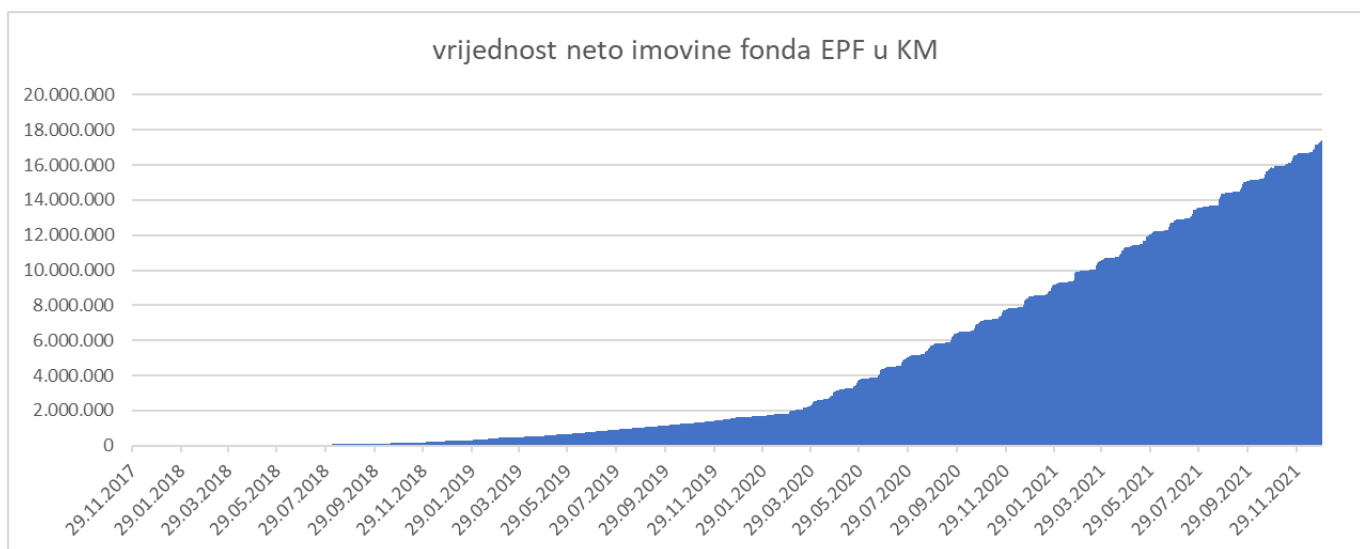
Ostvareni prinos u tekućoj godini izražen na godišnjem nivou iznosi 1,28072%.

Investicioni cilj Fonda je da svake poslovne godine ostvari realan prinos, odnosno prinos koji je iznad godišnje stope inflacije, nakon troškova koji se naplaćuju iz imovine Fonda. Inflacija se izračunava putem indeksa potrošačkih cijena, a zvanične podatke o inflaciji objavljuje nadležni zavod za statistiku.

NETO IMOVINA FONDA

Svakog mjeseca, neto imovina Fonda je kontinuirano rasla sa povećanjem uplata u Fond. U 2021. godini, bilježi se stalni rast broja članova i prosječne uplaćene premije (po penzijskim planovima). Međutim, broj isplata i broj neaktivnih članova koji nisu ispunili uslove za povlačenje sredstava je u porastu.

Uplatilac	Individualno			Plan			Total		
Godina	Vrijednost uplata/ isplata	Broj uplata/ isplata	Prosječna vrijednost uplate/ isplate	Vrijednost uplata/ isplata	Broj uplata/ isplata	Prosječna vrijednost uplate/ isplate	Vrijednost uplata/ isplata	Broj uplata/ isplata	Prosječna vrijednost uplate/ isplate
2017	100	1	100.00	1,422	15	94.79	1,522	16	95.11
2018	9,720	88	110.45	288,764	4,507	64.07	298,484	4,595	64.96
2019	33,190	347	95.65	1,274,446	23,530	54.16	1,307,636	23,877	54.77
2020	38,084	391	97.40	7,075,146	286,887	24.66	7,113,230	287,278	24.76
2021	58,620	683	85.83	9,161,930	360,339	25.43	9,220,550	361,022	25.54
Jan	2,340	28	83.57	681,822	27,872	24.46	684,162	27,900	24.52
Feb	2,960	32	92.50	730,290	28,475	25.65	733,250	28,507	25.72
Ma	3,950	45	87.78	750,594	29,002	25.88	754,544	29,047	25.98
Apr	4,770	52	91.73	729,001	28,184	25.87	733,771	28,236	25.99
Ma	3,700	39	94.87	793,411	30,383	26.11	797,111	30,422	26.20
Jun	3,980	45	88.44	730,435	28,181	25.92	734,415	28,226	26.02
Jul	5,050	57	88.60	730,183	28,135	25.95	735,233	28,192	26.08
Au	5,330	62	85.97	822,310	31,835	25.83	827,640	31,897	25.95
Sep	5,090	62	82.10	761,758	31,421	24.24	766,848	31,483	24.36
Oct	6,170	70	88.14	752,733	31,102	24.20	758,903	31,172	24.35
No	6,170	74	83.38	802,910	32,263	24.89	809,080	32,337	25.02
Dec	9,110	117	77.86	876,482	33,486	26.17	885,592	33,603	26.35
Total	139,714	1,510	92.53	17,801,708	675,278	26.36	17,941,422	676,788	26.51

Isplate iz Fonda u toku 2021. godine:

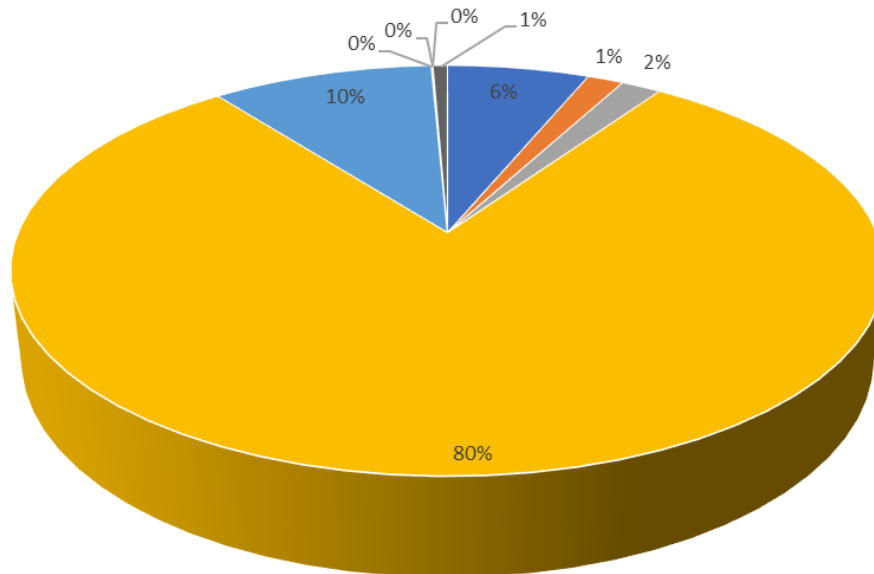
_Kalendar – Godina	_Kalendar - Mjesec	Vrijednost isplata u KM	Broj isplata	Prosječna vrijednost isplate u KM
2018	Total	- 1.651,68	6	-275,28
2019	Total	- 16.799,49	25	-671,98
2020	Total	- 62.298,92	176	-353,971
2021	Total	- 337.509,81	676	-499,275
	Jan	- 15.790,99	27	-584,851
	Feb	- 13.545,40	34	-398,394
	Mar	- 39.748,46	95	-418,405
	Apr	- 20.244,18	64	-316,315
	May	- 21.758,81	50	-435,176
	Jun	- 16.829,28	38	-442,876
	Jul	- 22.619,94	47	-481,275
	Aug	- 30.637,39	49	-625,253
	Sep	- 27.735,53	56	-495,277
	Oct	- 39.594,26	81	-488,818
	Nov	- 36.005,57	58	-620,786
Dec	- 53.000,00	77	-688,312	
Total		- 418.259,90	883	-473,681

STRUKTURA IMOVINE FONDA

Na dan 31.12.2021. godine, Fond je imao sledeću strukturu imovine:

Vrsta imovine	31.12.2021.		30.09.2021.	
	Iznos u KM	u %	Iznos u KM	u %
Račun kod KASTODI banke - domaća valuta	1.101.874	6,27%	1.643.565	3,01%
Ulaganja u obične akcije - domaći emitenti - raspoloživo za prodaju	280.633	1,60%	227.289	1,74%
Ulaganja u OIF	310.019	1,76%	253.415	1,75%
Obveznice - domaći emitenti - raspoloživo za prodaju	14.032.065	79,86%	11.123.201	81,71%
Depoziti kod domaćih banaka	1.720.000	9,79%	1.492.000	10,34%
Potraživanja po osnovu kamata	1.621	0,01%	20.598	0,04%
Potraživanja po osnovu dividendi	11.743	0,07%	19.392	-
Potraživanja za dospelu glavnicu obveznica	0	0,00%	204.518	0,64%
AVR-Obračunata pripadajuća kamata na obveznice	113.258	0,64%	133.822	0,77%
<i>Ukupno</i>	17.571.213	100,00%	15.117.799	100,00%

Struktura imovine EPF na 31.12.2021.

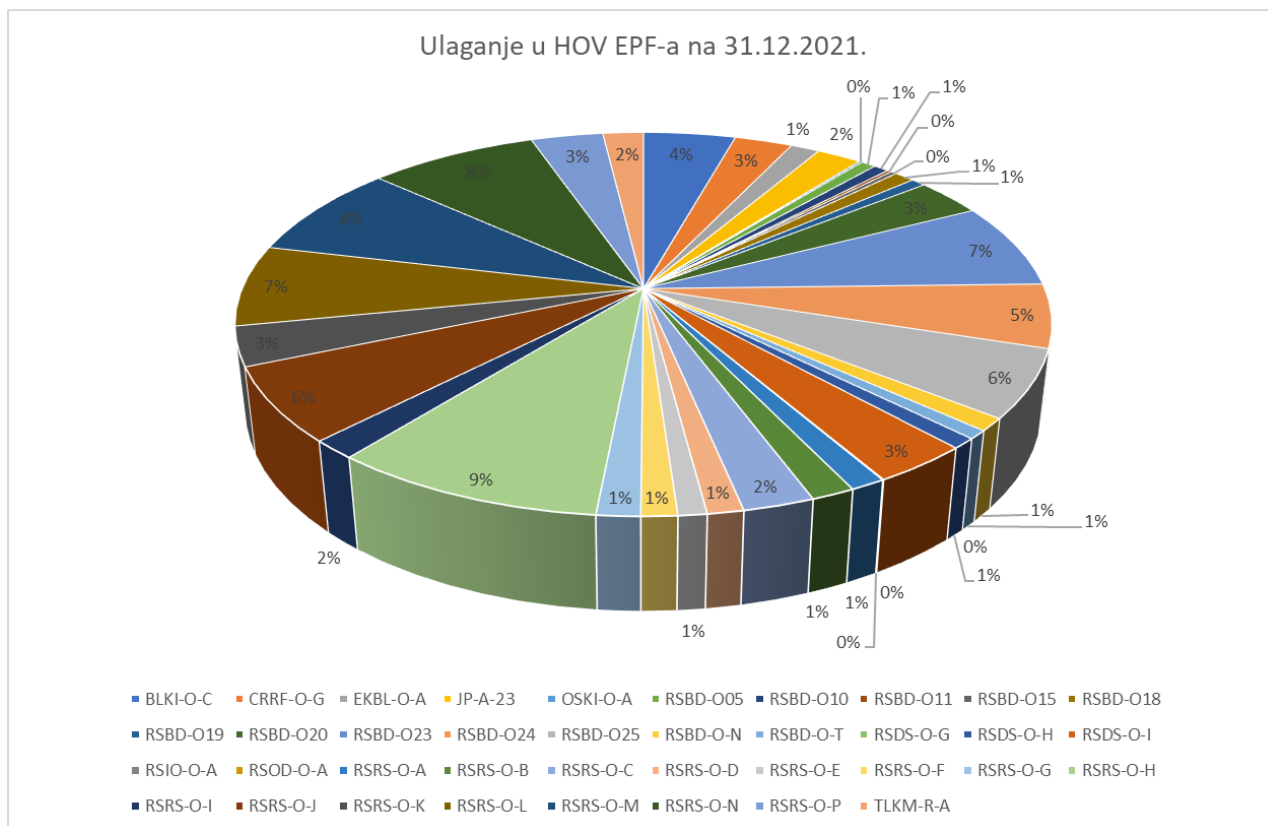

- Račun kod KASTODI banke - domaća valuta
- Ulaganja u obične akcije - domaći emitenti - raspoloživo za prodaju
- Ulaganja u OIF
- Obveznice - domaći emitenti - raspoloživo za prodaju
- Depoziti kod domaćih banaka
- Potraživanja po osnovu kamata
- Potraživanja po osnovu dividendi
- Potraživanja za dospelu glavnicu obveznica
- AVR-Obračunata pripadajuća kamata na obveznice

Na dan 31.12.2021. godine, Fond je imao sledeće novčane depozite:

Naziv banke	Iznos depozita u KM	Rok depozita u mjesecima	Datum oročenja	Kamatna stopa u %	Učešće u imovini %
Komercijalna banka a.d. Banja Luka	40.000,00	25	30.12.2019	1,7	0,23%
Komercijalna banka a.d. Banja Luka	20.000,00	25	23.01.2020	1,3	0,11%
Addiko bank a.d. Banja Luka	120.000,00	24	30.03.2020	1,3	0,68%
Addiko bank a.d. Banja Luka	110.000,00	24	12.05.2020	1,3	0,63%
Komercijalna banka a.d. Banja Luka	250.000,00	25	11.08.2020.	1,55	1,42%
MF Banka a.d. Banja Luka	150.000,00	24	10.09.2020.	1,4	0,85%
Komercijalna banka a.d. Banja Luka	180.000,00	25	11.05.2020.	1,55	1,02%
Addiko bank a.d. Banja Luka	150.000,00	25	29.12.2020.	1,4	0,85%
Komercijalna banka a.d. Banja Luka	250.000,00	25	19.05.2021.	1,55	1,42%
MF Banka a.d. Banja Luka	200.000,00	24	10.08.2021.	1,5	1,14%
Addiko bank a.d. Banja Luka	250.000,00	25	12.11.2021.	1,1	1,42%
UKUPNO	1.720.000,00				9,79%

Na dan 31.12.2021. godine, Fond nije imao ulaganja u nekretnine, niti je bilo ulaganja u nekretnine u toku 3Q2021 godine. Na dan 31.12.2021. godine, Fond je imao sledeću strukturu ulaganja u hartije od vrijednosti:

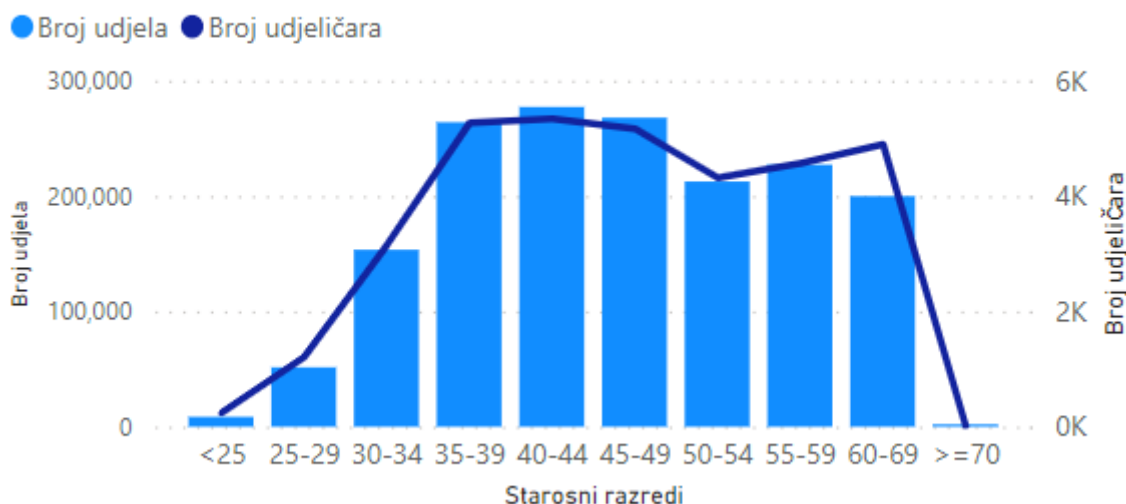

BROJ I STRUKTURA ČLANOVA FONDA

Na dan 31.12.2021. godine, Fond je imao 33.489 članova Fonda, za koje su vršene uplate u prethodnom periodu. U toku 2021. godine, status neaktivnog člana je ostvarilo 1.190 članova, od čega je bilo 676 isplata članovima Fonda ili njihovim nasljednicima koji su, u skladu sa zakonskim propisima, podnijeli zahtjev za raspolaganje akumuliranim sredstvima u Fondu. Polna struktura je relativno ravnomjerna, ali je, u odnosu na prethodnu godinu, relativno učešće žena umanjeno u odnosu na muškarce na 53,76% (56,5% u 2020. godini), dok je članova muškog pola bilo 46,24% (43,5% u 2020. godini).

Pol	Muško		Žensko		Total	
Starosni razredi	Broj udjela	Broj udjelničara	Broj udjela	Broj udjelničara	Broj udjela	Broj udjelničara
<25	6.323,98	175	2.223,86	65	8.547,84	240
25-29	29.389,91	699	22.109,15	509	51.499,06	1.208
30-34	66.663,93	1.362	86.729,91	1.784	153.393,84	3.146
35-39	113.071,45	2.174	150.904,25	3.094	263.975,69	5.268
40-44	127.040,59	2.454	150.205,90	2.880	277.246,49	5.334
45-49	132.026,96	2.562	135.875,78	2.600	267.902,74	5.162
50-54	103.153,58	2.141	109.438,54	2.168	212.592,12	4.309
55-59	97.042,58	2.031	130.162,49	2.478	227.205,07	4.509
60-69	90.805,37	2.013	109.099,91	2.294	199.905,28	4.307
>=70	67,89	3	28,45	3	96,34	6
Total	765.586,236	15.614	896.778,241	17.875	1.662.364,48	33.489

Broj udjela and Broj udjelničara by Starosni razredi

Prosječna starost članova Fonda je 46,6 godine (u 2020. godini 46,8 godine, u 2019. godini 45,6 godine, u 2018. godini je bila 44,35 godine), što u velikoj mjeri odražava i prosječnu starost stanovništva u Republici Srpskoj. Najmlađi član Fonda ima 20 godina, a najstariji 77 godina.

Na dan 31.12.2021. godine, prosječan iznos akumuliranih sredstava iznosi 515,74 KM po članu Fonda.

Od ukupnog broja aktivnih članova Fonda, njih 99,8% su postali članovi putem penzijskih planova, dok je 0,2% članova pristupilo Fondu putem individualnih ugovora o članstvu.

Što se tiče organizovanih penzijskih planova kod kojih su počele uplate u 2021. godini, svakako da je dominantan Penzijski plan JPŠ Šume Srpske a.d. Sokolac, sa 24 organizacione jedinice koje Društvo vodi u svom računovodstvenom programu kao posebne ugovore uplatnih planova. Pored navedenog plana, sledeći poslodavci su organizovali penzijski plan, potpisali ugovor o pristupanju i otpočeli sa uplatama u 2021. godini: Fond za zaštitu životne sredine i energetska efikasnost Republike Srpske, ZU "PREVENTIVA MEDICAL" Banja Luka, Codaxy d.o.o., Razvojna agencija Republike Srpske, "Premium osiguranje" a.d. Banja

Luka, MKD "CREDIS" a.d. Banja Luka, Agencija za visoko obrazovanje, ALPHABET GROUP d.o.o. Banja Luka, "Advantis broker osiguranja" d.o.o. Banja Luka, Advantis Konsalting d.o.o. Banja Luka, Advantis Broker a.d. Banja Luka.

Sljedeći poslodavci su organizovali penzijski plan i potpisali ugovor o pristupanju u 2021. godini: "AUTO - KOMERC V.S." d.o.o. Banja Luka, "AUDI PSC" d.o.o. Banja Luka, Fondacija „Inovacioni centar“ Banja Luka, JU Vode Srpske.

Sljedeći poslodavci su organizovali penzijski plan u 2021. godini: Kolektor CCL d.o.o. Laktaši, Agencija za osiguranje Republike Srpske, Asioso d.o.o.

U 2021. godini, putem individualnih ugovora o članstvu Fondu je pristupilo 62 lica.

Zaposleni u Društvu su obišli većinu organizatora penzijskih planova, kao i većinu organizacionih jedinica unutar Penzijskog plana Vlade Republike Srpske i Penzijskog plana JPŠ Šume Srpske a.d. Sokolac, poštujući restrikcije i ograničenja okupljanja u zatvorenom prostoru.

Takođe, u toku 2021. godine održano je 138 sastanka i 90 prvih kontakata sa potencijalnim organizatorima penzijskih planova. Treba istaći da se kontinuirano istražuju, ispituju i primjenjuju različiti načini kontaktiranja potencijalnih klijenata (kao i izvještavanje po tom pitanju), te se fokus stavlja na planiranje akvizicija.

UPRAVLJANJE RIZICIMA

Sistem upravljanja rizicima podrazumijeva identifikovanje, mjerenje i analizu rizika, ublažavanje rizika i kontrolu rizika, radi efikasnog upravljanja rizicima u cilju povećanja tržišne vrijednosti imovine Fonda, odnosno ostvarivanje odgovarajućeg prinosa.

Društvo sprovodi umjereno konzervativnu investicionu politiku koja prihvata nizak nivo tolerancije ka riziku. Najvažniji kriterijum prilikom donošenja odluka o ulaganju je sigurnost određene investicije, a zatim i potencijalni prinos.

Iako se rizik ne može u potpunosti izbjeći, kvalitetnim postupcima upravljanja rizikom moguće ga je svesti na najmanju moguću mjeru.

U svom poslovanju, Društvo naročito posvećuje pažnju sljedećim rizicima: tržišnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti, riziku usklađenosti sa propisima, te operativnom riziku.

Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda zbog promjene cijena na tržištu, a obuhvata:

- rizik kamatne stope,
- cjenovni rizik i
- devizni rizik.

Cjenovni rizik je rizik promjene cijene vlasničkih hartija od vrijednosti ili kod derivativnog finansijskog instrumenta promjene cijene odnosno (osnovnog) instrumenta.

Na dan izvještavanja, ukupna vrijednost vlasničkih instrumenata u portfelju Fonda je iznosila 590.652,59 KM i to akcije Telekom Srpske ad Banja Luka u iznosu od 280.633,30 KM i OIF WVP Premium u iznosu od 310.019,29 KM.

Promjene u količinama i fer cijenama je dat u tabeli ispod.

Sredstvo	Tip	Kategorija	Količina na početku perioda	Fer cijena na početku perioda	Fer vrijednost na početku perioda	Količina na kraju perioda	Fer cijena na kraju perioda	Fer vrijednost na kraju perioda	Razlika u količini hov	Razlika u fer vrijednosti
TLKM-R-A	Obične akcije	Vlasničke	197.643,00	0,99	195.666,57	197.643,00	1,4199	280.633,30	0,00	84.966,73
JP-A-23	Udjeli u otvorenim IF-ovima	Vlasničke				24.639,90	12,582	310.019,29	24.639,90	310.019,29
					195.666,57			590.652,59		394.986,02

U strukturi imovine Fonda na dan izvještavanja, vrijednost akcija je iznosila 280.633,30 KM, što čini 1,60% imovine, dok je vrijednost udjela OIF WVP Premium iznosila 310.019,29 KM, što čini 1,76% imovine.

Na dan izvještavanja, u portfelju akcija Fonda su bile samo akcije Telekom Srpske ad Banja Luka. Akcije ovog emitenta u izvještajnom periodu su rasle sa 0,99 KM po akciji na 1,4199 KM po akciji, što je rezultovalo rastom vrijednosti imovine Fonda za 84.966,73 KM. U izvještajnom periodu, Fond nije kupovao akcije ovog emitenta, ali je, pored rasta cijene, predmetni emitent isplaćivao dividendu, te je po tom osnovu oprihodovano 31.134,75 KM.

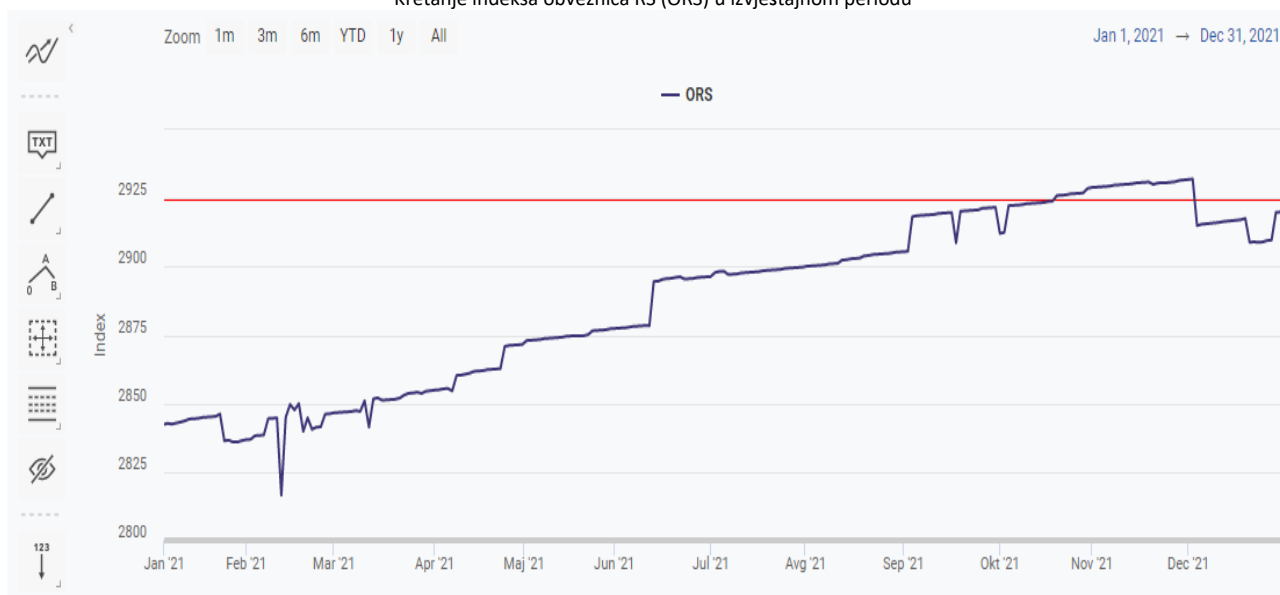
Promjenom cijene akcija za 1%, promjenice se vrijednost portfelja Fonda za 2.806 KM.

Izračunati VAR Telekom Srpske u poslednjih godinu dana uz vjerovatnoću od 95% iznosi 0,96%, što iznosi 2.694 KM.

Rizik kamatne stope predstavlja vjerovatnoću negativnog uticaja promjene nivoa kamatnih stopa na cijenu obveznice. Na dan 31.12.2021. godine, ukupna vrijednost obveznica u portfelju Fonda je iznosila 14.032.065 KM, što čini 79.86% imovine, pa možemo zaključiti da je imovina u velikoj mjeri izložena riziku promjene nivoa kamatnih stopa. Što je dospelje obveznice duže, ovaj rizik je veći (i obratno), jer i najmanje promjene kamatnih stopa izazivaju značajne promjene cijene obveznica.

Prinosi na obveznice na sekundarnom tržištu u RS u 2021. godini su padali, što pokazuje i rast vrijednosti indeksa ORS. Pad kamatnih stopa u 2021. godini je pozitivno uticao na vrijednost portfelja EPF-a, s obzirom da se pad kamatnih stopa reflektuje povećanjem cijena obveznica.

Kretanje indeksa obveznica RS (ORS) u izvještajnom periodu

Kretanje prinosa na državne hov RS u primarnim emisijama u izvještajnom periodu

Datum emisije	Datum dospelja	Iznos emisije	Kamata	Trezorci	Obveznice
12.01.2021	12.07.2021	37.932.854	0,3589%	RS21-T01	
04.02.2021	04.08.2021	23.940.960	0,5001%	RS21-T02	
17.02.2021	17.08.2021	22.935.600	0,5694%	RS21-T03	
11.03.2021	10.09.2021	30.235.104	0,5631%	RS21-T04	
22.02.2021	24.2.2031	25.000.000	2,50%		RSBD-O24
22.03.2021	24.03.2028	20.000.000	1,99%		RSBD-O25

Rizik kamatne stope u portfelju Fonda mjerimo duracijom koja je data u tabeli ispod:

Oznaka	Naziv emtenta	Broj HOV	Vrijednost na 31.12.2021.	Zadnji datum trgovanja	Cijena u %	Datum dospelja	Godina do dospelja	Cijena na 31.12.2021.	Prios efektivni	Duracija	Mod. uracija	Promena vrenosti ua promenu kamate 1%
RSBD-O23	Republika Srpska	1.000	1.046.100	2.12.2020	104,61	7.12.2030	8,0	100,00%	3,50%	7,79	7,53	78.749
RSRS-O-N	Republika Srpska	1.203.702	1.167.591	10.11.2021	97	4.11.2033	11,0	97,00%	1,95%	6,85	6,72	78.431
RSRS-O-M	Republika Srpska	1.213.487	1.164.948	29.12.2021	96	30.11.2032	10,0	96,00%	2,19%	5,99	5,86	68.310
RSBD-O24	Republika Srpska	750	782.700	23.2.2021	104,36	27.2.2031	9,0	100,00%	3,00%	7,93	7,70	60.245
RSBD-O25	Republika Srpska	800	832.800	3.12.2021	104,1	27.3.2028	6,0	104,10%	1,99%	5,70	5,59	46.577
RSRS-O-L	Republika Srpska	1.024.659	1.001.092	31.12.2021	97,7	20.3.2031	9,0	97,70%	2,03%	4,39	4,30	43.027
RSRS-O-P	Republika Srpska	526.055	498.251	31.12.2021	94,71	20.11.2034	12,0	94,71%	2,21%	7,76	7,59	37.833
RSRS-O-H	Republika Srpska	2.728.863	1.350.787	29.11.2021	99	10.10.2026	4,0	99,00%	1,88%	2,66	2,61	35.217
RSRS-O-J	Republika Srpska	1.329.112	912.794	27.12.2021	98,11	2.1.2029	6,0	98,11%	2,01%	3,82	3,74	34.156

BLKI-O-C	Grad banja Luka	6.170	635.824	30.11.2020	105,5	27.7.2030	8,0	100,00%	4,06%	4,04	3,89	24.706
RSRS-O-K	Република Српска	618.304	481.288	27.12.2021	97,3	7.12.2029	7,0	97,30%	2,16%	4,20	4,11	19.770
RSBD-O20	Република Српска	450	468.720	18.10.2021	104,16	13.6.2025	3,0	104,16%	1,93%	3,25	3,19	14.957
RSDS-O-I	Република Српска	481.670	487.450	28.12.2021	101,2	6.8.2026	4,0	101,20%	1,97%	2,23	2,19	10.656
EKBL-O-A	Elektrokrajina a.d. banja Luka	200	200.000			26.8.2031	9,0	100,00%	3,53%	4,56	4,40	8.807
RSRS-O-I	Република Српска	387.970	228.126	9.12.2021	98	11.10.2027	5,0	98,00%	2,15%	3,12	3,06	6.971
CRRF-O-G	MKD Credis a.d. Banja Luka	400	400.000			9.11.2024	2,0	100,00%	6,09%	1,49	1,41	5.621
RSRS-O-G	Republika Srpska	539.667	213.298	29.12.2021	98,81	8.1.2026	4,0	98,81%	2,00%	2,43	2,38	5.072
RSRS-O-C	Republika Srpska	1.780.103	349.861	27.12.2021	98,27	14.11.2023	1,0	98,27%	2,86%	1,31	1,27	4.441
RSBD-O18	Republika Srpska	140	139.986	16.11.2021	99,99	11.4.2025	3,0	99,99%	2,00%	3,14	3,08	4.311
RSRS-O-F	Republika Srpska	443.138	175.554	31.12.2021	99,04	15.6.2025	3,0	99,04%	2,02%	1,86	1,82	3.198
RSBD-O19	Republika Srpska	100	99.990	16.11.2021	99,99	19.4.2025	3,0	99,99%	2,00%	3,16	3,10	3.101
RSRS-O-B	Republika Srpska	1.078.068	215.182	28.10.2021	99,8	30.12.2023	1,0	99,80%	1,64%	1,43	1,41	3.037
RSBD-O15	Republika Srpska	40	40.872	19.10.2021	102,18	12.10.2029	7,0	102,18%	1,99%	7,17	7,03	2.873
RSRS-O-E	Republika Srpska	352.517	139.597	29.12.2021	99	24.6.2025	3,0	99,00%	2,04%	1,88	1,85	2.576
RSBD-O05	Republika Srpska	100	102.920	28.12.2020	102,92	9.9.2024	2,0	100,00%	3,74%	2,56	2,47	2.544
RSRS-O-D	Republika Srpska	594.552	176.939	6.12.2021	99,2	30.6.2024	2,0	99,20%	2,07%	1,42	1,39	2.459
RSBD-O10	Republika Srpska	100	103.950	28.12.2020	103,95	9.3.2024	2,0	100,00%	3,49%	2,07	2,00	2.076
RSBD-O11	Republika Srpska	25	29.195	6.9.2019	116,78	8.4.2029	7,0	100,00%	3,99%	6,25	6,01	1.756
RSBD-O-N	Republika Srpska	150	154.995	19.10.2021	103,33	6.3.2023	1,0	103,33%	1,57%	1,11	1,10	1.700
RSBD-O-T	Republika Srpska	100	105.250	5.8.2021	105,25	10.9.2023	1,0	105,25%	1,30%	1,63	1,61	1.693
RSRS-O-A	Republika Srpska	873.073	173.742	17.11.2021	99,5	15.7.2023	1,0	99,50%	2,02%	0,97	0,95	1.658
OSKI-O-A	Opština Srbac	200	20.000			15.6.2033	11,0	100,00%	4,06%	6,61	6,36	1.271
RSDS-O-H	Republika Srpska	315.031	127.273	22.10.2021	101	10.10.2023	1,0	101,00%	1,48%	0,98	0,97	1.229
RSOD-O-A	Republika Srpska	47.116	4.693	10.9.2021	99,6	15.1.2023	1,0	99,60%	1,91%	0,99	0,97	45
RSIO-O-A	Republika Srpska	1.500	297	8.1.2021	99	6.1.2024	2,0	100,00%	1,50%	1,45	1,43	4
			14.032.065							4,52	4,41	619.076

Duracija obveznica na dan izvještavanja iznosi 4,52, dok ponderisana modifikovana duracija iznosi 4,41. Ovo znači da, ukoliko bi se kamatna stopa promijenila za 1% na sve obveznice (jedan procentni poen), vrijednost obveznica u portfelju Fonda bi se promijenila za 4,41%, odnosno za 619.076 KM.

Devizni rizik predstavlja vjerovatnoću (neizvjesnost) negativnog uticaja promjene deviznog kursa na vrijednost portfelja Fonda.

Fond nije izložen valutnom riziku na dan izvještavanja.

Kreditni rizik predstavlja vjerovatnoću nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda usljed neizvršavanja obaveza dužnika prema Fondu, kao i usljed gubitka vrijednosti instrumenta u koji je uložena imovina Fonda uzrokovanog smanjenjem kreditnog rejtinga.

Izloženost kreditnim rizicima Fond ima prema emitentima dužničkih hartija od vrijednosti (entitet Republika Srpska i opštine) i prema drugim finansijskim instrumentima (gotovina i depoziti kod poslovnih banaka).

Vrsta imovine	Iznos u KM	% aktive
Račun kod KASTODI banke - domaća valuta	1.101.874	6,27%
Obveznice - domaći emitenti - raspoloživo za prodaju	14.032.065	79,86%
Depoziti	1.720.000	9,79%
<i>Addiko banka</i>	630.000	3,59%
<i>Komercijalna banka</i>	740.000	4,21%
<i>MF Banka</i>	350.000	1,99%
AVR-Obračunata pripadajuća kamata na obveznice	113.258	0,64%
Ostala potraživanja	13.363	0,08%
	16.980.560	96,64%

Ukupna izloženost kreditnim rizicima iznosi 97% imovine Fonda. Od toga izloženost prema obveznicama iznosi 80% imovine, a izloženost prema bankama Republike Srpske iznosi 16%.

Generalno posmatrano, u skladu sa kriterijumima zaduženosti prema Međunarodnom monetarnom fondu i Svjetskoj banci, Republika Srpska spada u srednje zadužene zemlje.

Za utvrđivanje visine zaduženosti pojedine zemlje koriste se sljedeći kriterijumi:

- Ugovor o Evropskoj uniji koji je potpisan u Matrihtu 07.02.1992. godine, kojim je određena gornja granica javnog duga u odnosu na BDP u visini od 60% (javni dug Republike Srpske iznosi 42,2% BDP-a),
- Stav Međunarodnog monetarnog fonda i Svjetske banke, ako je ukupan dug preko 80% BDP-a zemlja je visoko zadužena, ako je zaduženje od 48% - 80% BDP-a zemlja je srednje zadužena, a za zaduženje manje od 48% BDP-a zemlja je nisko zadužena (prema ovom kriterijumu, Republika Srpska je srednje zadužena sa dugom koji iznosi 51,8% BDP-a)
- Odnos spoljnog duga i izvoza prema kojem je definisano da, ako je odnos spoljnog duga i izvoza preko 220%, zemlja spada u kategoriju visoko zaduženih, od 132% do 220% spada u kategoriju srednje zaduženih, a ispod 132% spada u kategoriju nisko zaduženih ekonomija (sa 93,1%, Republika Srpska spada u nisko zadužene zemlje).

Kao rezultat svojih analiza u avgustu 2021. godine, agencija Standard & Poor's je potvrdila Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B sa stabilnim izgledima“. U avgustu 2020. godine, agencija Moody's Investors Service potvrdila je Bosni i Hercegovini suvereni kreditni rejting „B3 sa stabilnim izgledima“.

U januaru 2015. godine, Agencija za ocjenu kreditnog rejtinga Moody's Investors Service prvi put je Republici Srpskoj dodijelila kreditni rejting „B3 sa stabilnim izgledima“. Ovaj rejting je potvrđen i 13.06.2018. godine.

Istorijski pregled rejtinga ino agencija po godinama je data u tabeli ispod.

Godina	Istorija rejtinga BiH - Agencija Standard & Poor's			Istorija rejtinga BiH - Agencija Moody's Investors Service		
	Rejting	Datum	Aktivnost	Rejting	Datum	Aktivnost
2021	B / stabilni izgledi	27.08.2021	potvrđen rejting			
2020	B / stabilni izgledi	28.08.2020	potvrđen rejting	B3 / stabilni izgledi	21.08.2020	potvrđen rejting
2020	B / stabilni izgledi	30.04.2020	potvrđen rejting / izmijenjen izgled			
2020	B / pozitivni izgledi	28.02.2020.	potvrđen rejting			
2019	B / pozitivni izgledi	08.03.2019.	potvrđen rejting / izmijenjen izgled			
2018	B / stabilni izgledi	7.9.2018.	potvrđen rejting	B3 / stabilni izgledi	16.02.2018.	potvrđen rejting
2017	B / stabilni izgledi	8.9.2017.	potvrđen rejting			
2016	B / stabilni izgledi	9.9.2016.	potvrđen rejting	B3 / stabilni izgledi	26.02.2016.	potvrđen rejting
2015	B / stabilni izgledi	11.9.2015.	potvrđen rejting			
2014	B / stabilni izgledi	19.9.2014.	potvrđen rejting			
2013	B / stabilni izgledi	27. 9. 2013.	potvrđen rejting			
2012	B / stabilni izgledi	28. 3. 2012.	potvrđen rejting / izmijenjen izgled	B3 / stabilni izgledi	10.07.2012.	snizhen rejting
2011	B / na posmatranju - negativno	30.11.2011.	snizhen rejting	B2 / negativni izgledi	16. 5. 2011.	izmijenjen izgled

Rizik likvidnosti i rizik usklađenosti aktive i pasive

Rizik likvidnosti je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda zbog nesposobnosti Fonda da ispunjava svoje dospjele obaveze radi otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva ili povlačenja postojećih izvora finansiranja. Ovaj rizik je usko vezan sa rizikom usklađenosti aktive i pasive. Rizik usklađenosti aktive i obaveza je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda zbog neusklađenosti dospjeća aktive sa dospjećem obaveza.

Ukupne obaveze Fonda na dan izvještavanja su iznosile 151.191 KM, dok je ukupna likvidna imovina Fonda 17.571.213 KM, iz čega zaključujemo da je Fond jako likvidan.

Ukoliko pretpostavimo da će postojeći udjelničari nastaviti sa uplatama u Fond kao što su to činili do dana izvještavanja, te da će krenuti povlačiti sredstva kad napune 60 godina, tada je projektovani gotovinski tok Fonda dat u pregledu ispod:

Godine	Ukupno bruto uplate	Ukupno isplate	Zbirno	Kumulativna imovina	Upravljačka provizija	Broj udjelničara
1	7.941.855	-2.237.552	5.704.302	23.124.320	405.443	28.374
2	7.691.349	-729.215	6.962.133	30.086.453	475.065	27.471
3	7.429.743	-1.019.503	6.410.240	36.496.692	539.167	26.571
4	7.192.867	-1.174.735	6.018.132	42.514.825	599.348	25.745
5	6.953.813	-1.404.809	5.549.004	48.063.829	654.839	24.844

6	6.713.770	-1.658.292	5.055.478	53.119.307	705.393	23.991
7	6.485.585	-1.809.134	4.676.451	57.795.758	752.158	23.193
8	6.266.055	-1.955.138	4.310.917	62.106.675	795.267	22.411
9	6.035.565	-2.273.055	3.762.510	65.869.185	832.892	21.618
10	5.806.610	-2.490.402	3.316.207	69.185.393	866.054	20.773
11	5.527.514	-3.316.945	2.210.568	71.395.961	888.160	19.778
12	5.223.984	-3.918.037	1.305.946	72.701.907	901.219	18.730
13	4.939.927	-3.941.865	998.062	73.699.969	911.200	17.746
14	4.670.596	-4.013.804	656.792	74.356.762	917.768	16.789
15	4.362.342	-4.912.308	-549.966	73.806.796	912.268	15.734
16	4.044.975	-5.360.009	-1.315.034	72.491.762	899.118	14.649
17	3.745.843	-5.355.192	-1.609.349	70.882.413	883.024	13.615
18	3.452.737	-5.553.050	-2.100.313	68.782.100	862.021	12.606
19	3.156.678	-5.908.440	-2.751.762	66.030.337	834.504	11.576
20	2.835.961	-6.712.958	-3.876.997	62.153.341	795.734	10.445
21	2.539.994	-6.492.733	-3.952.739	58.200.601	756.206	9.389
22	2.228.755	-7.131.464	-4.902.709	53.297.893	707.179	8.278
23	1.904.929	-7.751.198	-5.846.269	47.451.624	648.716	7.159
24	1.624.502	-6.999.679	-5.375.177	42.076.447	594.965	6.125
25	1.358.782	-6.899.185	-5.540.403	36.536.044	539.561	5.148
26	1.137.892	-5.948.342	-4.810.450	31.725.593	491.456	4.295
27	917.887	-6.139.861	-5.221.973	26.503.620	439.236	3.501
28	722.776	-5.652.229	-4.929.454	21.574.166	389.942	2.815
29	575.217	-4.417.175	-3.841.958	17.732.208	351.522	2.266
30	448.155	-3.935.525	-3.487.370	14.244.838	316.649	1.777
31	327.605	-3.841.330	-3.513.725	10.731.113	281.511	1.306
32	240.515	-2.859.693	-2.619.179	8.111.934	255.320	969
33	176.853	-2.151.840	-1.974.987	6.136.947	235.570	726
34	113.440	-2.209.884	-2.096.444	4.040.503	214.605	481
35	73.630	-1.422.477	-1.348.847	2.691.657	201.117	314
36	47.660	-948.927	-901.267	1.790.390	192.104	204
37	25.240	-844.459	-819.219	971.172	183.912	115
38	8.600	-642.486	-633.886	337.286	177.573	47
39	3.180	-212.626	-209.446	127.840	175.479	16
40	970	-89.053	-88.083	39.757	174.598	6
41	0	-39.757	-39.757	0	174.200	0

Iz tabele iznad se vidi da po osnovu postojećih udjelničara, Fond će imati veće uplate od isplata u narednih 14 godina. U projekciji nije u obzir uziman prinos Fonda, nego je pretpostavka da će član povlačiti onoliko sredstava iz Fonda koliko je uplatio. Prosječna duracija aktive iznosi 3,72, dok prosječno dospjeće pasive iznosi 13,73, što znači da je Fond likvidan. Dodatno smanjenje duracije aktive je moguće kroz prodaju obveznica prije roka dospjeća, kao i razročavanje depozita ukoliko je to potrebno za potrebe likvidnosti.

Rizik usklađenosti

Društvo nastoji smanjiti rizik usklađenosti sa propisima konstantnim praćenjem propisa iz oblasti svog poslovanja, te prilagođavanjem svog poslovanja sa istim. U tabeli ispod je dat pregled usklađenosti ulaganja Fonda sa ograničenjima ulaganja koja su predviđena Zakonom o dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima:

Vrsta (oblik) ulaganja	Dozvoljeni %	Ukupno uloženi iznos (KM)	Ostvareni (%)
Dužničke hartije od vrijednosti koje emituje ili za koje garantuje BiH, Centralna banka BiH, Republika Srpska i Federacija BiH	najviše 80%	12.976.241	73,85%
Dužničke hartije od vrijednosti koje emituju jedinice lokalne samouprave u BiH i Distrikt Brčko	do 30 %, a po jednom emitentu ili više emitenata koji su povezana lica do 10%	655.824	3,73%
Obveznice ili druge dužničke hartije od vrijednosti koje emituju ili za koje garantuju banke iz BiH koje imaju certifikat o članstvu u programu osiguranja depozita	do 40 %, a po jednom emitentu ili više emitenata koji su povezana lica do 10%	0	0,00%
Hipotekarne obveznice koje emituju banke iz BiH koje imaju certifikat o članstvu u programu osiguranja depozita		0	0,00%
Obveznice i druge dužničke hartije od vrijednosti koje emituju akcionarska društva sa sjedištem u BiH, osim banaka, a kojima se trguje na najvišem berzanskom tržištu ili najvišem segmentu drugog uređenog javnog tržišta	do 35 %, a po jednom emitentu ili više emitenata koji su povezana lica do 10%	400.000	2,28%

Akcije koje emituju pravna lica sa sjedištem u BiH, a kojima se trguje na najvišem berzanskom tržištu ili najvišem segmentu drugog uređenog javnog tržišta	do 35 %, a po jednom emitentu ili više emitenata koji su povezana lica do 10%	280.633	1,60%
Udjeli u otvorenim i akcije u zatvorenim investicionim fondovima registrovanim u BiH, ako ti fondovi pretežno ulažu u hartije od vrijednosti zemalja OECD-a	do 10 %, a ako fondom upravlja isto društvo za upravljanje do 5 % vrijednosti imovine	310.019	1,76%
UKUPNO NEKRETNINE (8.1 do 8.3)		0	0,00%
Zemljište		0	0,00%
Zgrade	do 10% , a u jednu nepokretnost do 5%	0	0,00%
Posebni dijelove zgrada		0	0,00%
Depoziti i depozitne potvrde, kod banaka u BiH koje imaju certifikat o članstvu u programu osiguranja depozita	do 20% , a kod jedne banke do 10 %	1.720.000	9,79%
UKUPNO (od 1 do 9).		16.342.717	93,01%
Obveznice i druge dužničke hartije od vrijednosti koje emituju države članice Evropske unije, OECD-a i CEFT-e ili centralne banke tih država		0	0,00%
Obveznice i druge dužničke hartije od vrijednosti koje emituje Evropska centralna banka, Evropska investiciona banka ili Svjetska banka		0	0,00%
Dužničke hartije od vrijednosti koje imaju rejting koji je preporučljiv za investiranje prema međunarodnim rejting agencijama, koje emituju jedinice lokalne samouprave, preduzeća ili banke iz država članica Evropske unije, OECD-a i CEFT-e, i kojima se trguje na najvišem berzanskom segmentu ili drugom uređenom javnom tržištu u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e	najviše 40% (izvan BiH), a u okviru navedenog ograničenja najviše 30% vrijednosti imovine može se ulagati u hartije od vrijednosti pod. 12), 13) i 14) a po jednom emitentu do 10%	0	0,00%
Akcije inostranih preduzeća i banaka koje imaju rejting koji je preporučljiv za investiranje prema međunarodnim rejting agencijama, kojima se trguje na najvišem berzanskom segmentu ili drugom uređenom javnom tržištu u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e		0	0,00%
Udjeli i akcije u otvorenim investicionim fondovima registrovanim u državama članicama Evropske unije, OECD-a i CEFT-e		0	0,00%
UKUPNO (od 11 do 15).		0	0,00%
U K U P N O (10+16).		16.342.717	93,01%

Investicionom politikom je predviđena sledeća izloženost imovine Fonda:

KLASA INVESTICIJA	CILJANO UČEŠĆE	MIN	MAX	Trenutna izloženost
Dužničke hartije od vrijednosti (dugoročne i kratkoročne)	75%	60%	100%	79,86%
Vlasničke hartije od vrijednosti i udjeli u investicionim fondovima	10%	0%	30%	3,36%
Depoziti	12%	0%	20%	9,79%
Ostalo	3%	0%	10%	6,99%

Uvidom u tabelu iznad vidljivo je da je najznačajnije odstupanje trenutne izloženosti od ciljanog učešća na poziciji Ostalo, gdje je ciljano učešće 3%, a trenutna izloženost 7%, zbog velike količine gotovine na dan izvještavanja (1.101.874 KM, što čini 6,27% imovine).

Operativni i rizik eksternalizacije

Operativni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda i Društva zbog propusta u radu zaposlenih, neodgovarajućih internih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom, kao i usljed nepredvidivih eksternih događaja.

Rizik eksternalizacije nastaje kada Društvo ugovorno povjerava drugoj strani obavljanje određenih aktivnosti koje bi inače samo obavljalo, te se kao takav i ne kvantifikuje zasebno, već se sagledava njegov uticaj kroz ostale rizike (operativni, strateški, reputacioni, pravni, itd.) koji bi mogli imati štetni učinak na finansijski rezultat, kontinuitet poslovanja ili ugled Društva i Fonda.

Operativnim rizikom se upravlja donošenjem i poštovanjem internih akata, pravila i procedura u Društvu kako bi se greške, propusti, zloupotrebe zaposlenih i drugih lica svele na što manju mjeru. U registar rizika nije upisan posebni operativni rizik koji se desio ili bi se mogao desiti.

Društvo nije eksternalizovalo aktivnosti koje su od suštinske važnosti za poslovanje Fonda i Društva, te, u skladu sa tim, smatramo da izloženost poslovanja Društva i Fonda ovom riziku nije značajna.

Strateški rizik

Strateški rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda usljed loših poslovnih odluka, neodgovarajućeg sprovođenja tih odluka ili nedostatka sagledavanja promjena u finansijskom sistemu, odnosno nepostojanja dugoročne razvojne komponente u upravljačkom i rukovodećem timu Društva.

Pravilnikom o upravljanju rizicima je predviđeno da će se upravljanje strateškim rizicima odvijati kroz donošenje ključnih odluka na najvišem upravljačkom nivou u okviru procesa strateškog planiranja, praćenja i evaluacije provođenja usvojenih planova.

Pravni i regulatorni rizik

Pravni i regulatorni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Fonda zbog propuštanja usklađivanja poslovanja sa zakonom i drugim propisima kojima se uređuje poslovanje Fonda, te internim aktima Društva, kao i zbog promjena u zakonima i propisima koji mogu materijalno uticati na poslovanje Društva i Fonda.

Pravilnikom o upravljanju rizicima je predviđeno da će se pravnim i regulatornim rizikom upravljati na način da zaposleni pravnik i Izvršni odbor u Društvu prate usklađenost poslovanja sa regulativom. Izvršni odbor i pravnik u Društvu će proaktivno djelovati prema nadležnim instancijama u smislu predlaganja izmjena (pod)zakonske regulative.

Takođe, interna revizija će se zaduživati za kontrolu usklađenosti poslovanja sa internom i eksternom regulativom, kroz godišnje planove interne revizije i posebne revizije po nalogu.

Reputacioni rizik

Reputacioni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital Fonda zbog gubitka povjerenja u integritet Fonda, do kojeg dolazi zbog nepovoljnog javnog mišljenja o poslovnim praksama Fonda ili aktivnostima članova organa Društva, bez obzira da li postoji ili ne postoji osnov za takvo javno mišljenje.

Pravilnikom o upravljanju rizicima je predviđeno da će se reputacijski rizik minimizirati redovnim istupima u javnosti radi pozitivne prezentacije i odbrane stavova, te bjelodanjivanjem informacija o poslovanju Fonda, čime se postiže transparentnost na više načina.

DRUŠTVO ZA UPRAVLJANJE

OSNIVANJE I DJELATNOST

Društvo koje upravlja Fondom je Društvo za upravljanje Evropskim dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Banja Luka. Sjedište Društva je u Banjoj Luci, ul. Kralja Petra I Karađorđevića 109/III. Matični broj Društva je 11157319, a JIB je 4404186440003. Osnivačka sjednica skupštine Društva je održana 06. aprila 2017. godine, na kojoj je zaključen Ugovor o osnivanju Društva. Društvo je osnovano u formi zatvorenog akcionarskog društva od strane dva osnivača: Skupne pokojninske družbe d.d. Ljubljana (koja je poslije promijenila naziv u Triglav pokojninska družba d.d. Ljubljana) i Penzijskog rezervnog fonda Republike Srpske a.d. Banja Luka. U trenutku osnivanja, osnovni kapital Društva iznosio je 2.948.000 KM i podijeljen je na 2.948.000 običnih akcija klase „A“ koje glase na ime. Nominalna pojedinačna vrijednost jedne akcije iznosi 1 KM.

Ugovorom o osnivanju Društva, oznaka spisa – OPU 434/17, od 6. aprila 2017. godine, članom 34. definisano je da osnivači Društva imaju namjeru da nakon upisa realizuju povećanje osnovnog kapitala Društva drugom emisijom običnih akcija, ukupne vrijednosti emisije 1.452.000 KM, unaprijed poznatim investitorima: Evropskoj banci za obnovu i razvoj i Fondu za razvoj preduzeće (kojim upravlja Evropska banka za obnovu i razvoj). Ovo je i ostvareno nakon vanredne skupštine akcionara održane 22. juna 2017. godine.

Agencija za osiguranje Republike Srpske je dana 30.05.2017. godine Društvu izdala dozvolu za rad - obavljanje djelatnosti organizovanja i upravljanja dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima Rješenjem broj: 4.05-559-1/17.

Društvo je upisano u sudski registar Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci dana 09.06.2017. godine pod brojem: 057-0-Reg-17-001064.

Osnovna djelatnost Društva je organizovanje i upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondovima i penzijskim planovima, šifra djelatnosti je 66.30 - upravljanje fondovima.

Društvo je upisano u Registar emitenata kod Komisije za hartije od vrijednosti Republike Srpske pod brojem: 09-904-51/17 od 20.06.2017. godine. Akcije Društva registrovane su kod Centralnog registra HOV a.d. Banja Luka pod brojem: 01-8248/17 od 27.06.2017. godine, oznaka hartije: DEPD-R-A, ISIN kod BA100DEPDRA9, CFI kod ESVUFR.

Visina osnovnog kapitala Društva je 4.400.000,00 KM.

Na dan 31.12.2021. godine, Društvo je imalo šest zaposlenih radnika sa punim radnim vremenom i jednog radnika na dopunskom radu (internog revizora).

ORGANI DRUŠTVA

SKUPŠTINA AKCIONARA

Skupštinu akcionara Društva čine akcionari:

1. TRIGLAV POKOJNINSKA DRUŽBA D.D. LJUBLJANA, sa sjedištem Dunajska cesta 22, Ljubljana, Republika Slovenija, sa vlasničkim učešćem od 34% u osnovnom kapitalu Društva;
2. PENZIJSKI REZERVNI FOND REPUBLIKE SRPSKE A.D. BANJA LUKA, sa sjedištem u ulici Bana Milosavljevića broj 8, Banja Luka, sa vlasničkim učešćem od 33% u osnovnom kapitalu Društva,
3. EVROPSKA BANKA ZA OBNOVU I RAZVOJ, međunarodna organizacija osnovana sporazumom; čije sjedište je u One Exchange Square, London EC2A 2JNm Ujedinjeno Kraljevstvo („EBRD“), sa vlasničkim učešćem od 16,50% u osnovnom kapitalu Društva i
4. FOND ZA RAZVOJ PREDUZEĆA, SICAV-SIF u formi société anonyme, osnovan u skladu sa zakonima Velikog Vojvodstva Luksemburga („ENEF“), sa vlasničkim učešćem od 16,50% u osnovnom kapitalu Društva.

Skupština akcionara je u 2021. godini održala jednu sjednicu, 6. redovnu, dana 25.06.2021. godine, na kojoj su usvojeni svi izvještaji i odluke iz djelokruga Skupštine akcionara, a koji se odnose na poslovanje Društva i Fonda u toku 2020. godine.

UPRAVNI ODBOR DRUŠTVA

Upravni odbor Društva nadležan je za odlučivanje o pitanjima koja se odnose na:

- upravljanje razvojem Društva i strategijom i nadziranjem Izvršnog odbora i administracije Društva,
- utvrđivanje ili odobravanje poslovnog plana Društva,
- usvajanje kvartalnih i šestomjesečnih finansijskih izvještaja Društva i Fonda.
- sazivanje sjednice Skupštine akcionara i utvrđivanje prijedloga dnevnog reda,
- davanje i opozivanje prokure,
- utvrđivanje prijedloga odluka Skupštine akcionara i kontrolu njihovog sprovođenja,
- donošenje odluka o drugim pitanjima u skladu sa zakonom, osnivačkim aktom ili Statutom Društva.

Članovi Upravnog odbora

Aljoša Uršič - Predsjednik Upravnog odbora

Miloš Grujić – zamjenik predsjednika Upravnog odbora

Tamir Mostarac - član Upravnog odbora

U toku 2021. godine, Upravni odbor Društva je održao sedam sjednica na kojima je usvajao akta koja su se, prije svega, odnosila na redovno izvještavanje o poslovanju Društva i Fonda, usvajanje akata neophodnih za saradnju i ispunjavanje zakonskih obaveza prema regulatornim ograničima, kao i na dalje uspostavljanje poslovnih procesa i normativnog okvira u Društvu i Fondu. Zbog ograničenja kretanja izazvanih pandemijom COVID 19, sve sjednice su bile elektronske i održavane su putem elektronskih sredstava komunikacije. Takođe, zbog ostavke člana Upravnog odbora Aleksandre Vukosavljević, u 2021. godini je donesena odluka o kooptaciji člana Upravnog odbora Tamira Mostarca, ispred akcionara Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) i Fond za razvoj preduzeća (ENEF). Mandat navedenom članu traje koliko i preostalim članovima Upravnog odbora, odnosno do 30. maja 2022. godine.

IZVRŠNI ODBOR DRUŠTVA

- organizuje i vodi poslove i odgovoran je za donošenje i izvršavanje svih odluka iz svoje nadležnosti,
- zastupa Društvo i vodi poslovanje Društva u skladu sa zakonom i osnivačkim aktom,
- stara se i odgovara za zakonitost rada Društva,
- zaključuje ugovore u ime Društva,
- predlaže poslovnu politiku,
- kvartalno izvještava Upravni odbor o svom radu,
- odlučuje o prijemu radnika i prestanku radnog odnosa u skladu sa opštim aktom Društva i zakonom, i
- obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i opštim aktima Društva.

Članovi Izvršnog odbora

Gordana Drobnyak, član izvršnog odbora - direktor

Zdravko Zečević, član izvršnog odbora - izvršni direktor

U toku 2021. godine, Izvršni odbor Društva je održao 19 sjednica na kojima je donosio odluke vezane za poslovanje, održavanje poslovnih procesa i normativnog okvira u Društvu, kao i ostale odluke u skladu sa svojom nadležnošću.

Odlukom Upravnog odbora Društva, dana 10.05.2020. godine, za člana Izvršnog odbora Društva je imenovan Zdravko Zečević, kao izvršni direktor Društva, koji je od 01.01.2021. godine bio imenovan za člana Izvršnog odbora Društva kao v.d. izvršnog direktora Društva.

INTERNI REVIZOR

Djelokrug rada Internog revizora, ne ograničavajući se na navedeno, kao minimum obuhvata:

- planiranje poslova revizije, identifikovanje i procjenu prirode i nivoa rizika u vezi sa materijalno značajnim rizicima,
- procjenu adekvatnosti i efikasnosti sistema finansijskog upravljanja i kontrole u odnosu na:
  - identifikovanje, procjenu i upravljanje rizikom,
  - usaglašenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, uputstvima za rad, internim aktima i ugovorima,
  - tačnost, pouzdanost i potpunost finansijskih i drugih poslovnih informacija,
  - efikasnost, efektivnosti i ekonomičnost poslovanja,
  - zaštitu sredstava i informacija,
  - izvršavanje zadataka i postizanje ciljeva, i
- davanje preporuka Upravnom i Izvršnom odboru za poboljšanje sistema, procesa i aktivnosti.

Interna revizija je obavljana na osnovu Pravilnika o radu interne revizije koji je donesen od strane osnivačke Skupštine Društva i na osnovu strateškog trogodišnjeg i godišnjeg Plana rada interne revizije za 2021. godinu.

U 2021. godini, na osnovu godišnjeg Plana rada za 2021. godinu, izvršene su sledeće revizije:

- Kontrola uplata i isplata po osnovu udjela Fonda;
- Revizija korporativnog upravljanja Društva u saradnji sa Triglav pokojninskom družbom;
- Revizija upravljanja imovinom Fonda,
- Ažuriranje registra rizika,
- Revizije provođenja preporuka (follow up);
- Kvartalno izvještavanje o rizicima Fonda;
- Statutarno izvještavanje organa Društva u vezi sa godišnjim izvještajima.

Svi izvještaji Internog revizora su razmatrani i usvojeni od strane Izvršnog odbora Društva, te su usvajane i sve njegove preporuke.

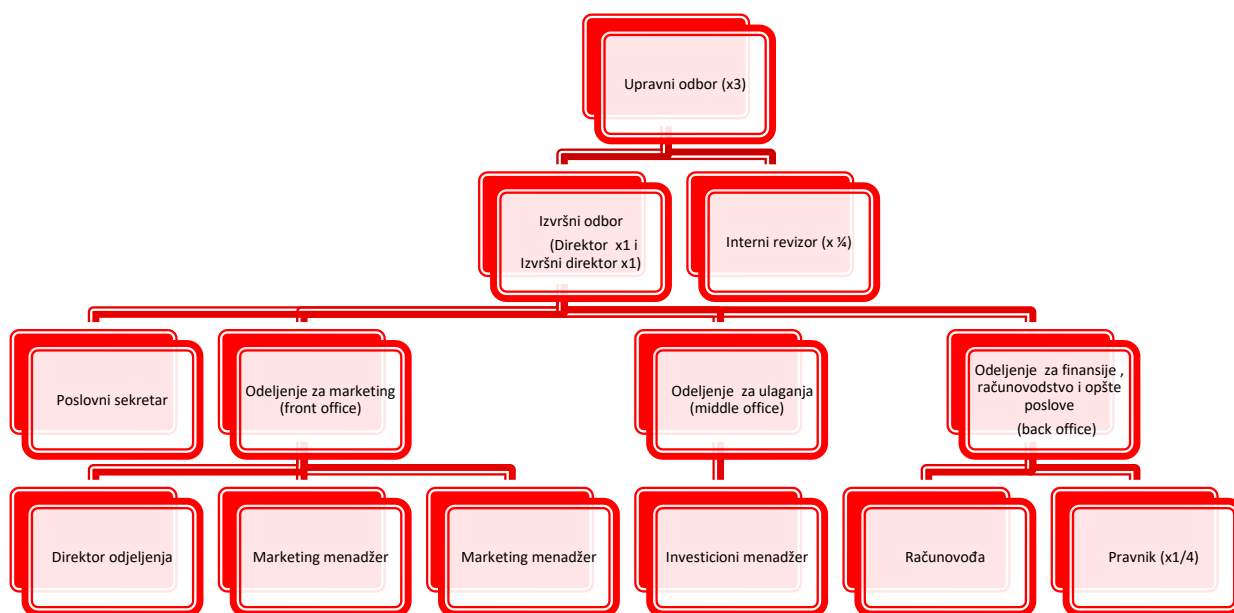
ORGANIZACIONA STRUKTURA

U skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova, na dan 31.12.2021. godine Društvo je imalo 6 zaposlenih na puno radno vrijeme, dok je interni revizor angažovan kroz ugovor o dopunskom radu na ¼ radnog vremena. Društvo je, od samog početka svojih aktivnosti, opredeljeno da, kao poslodavac, u potpunosti poštuje i primjenjuje sve pozitivne zakonske propise koji definišu oblast zapošljavanja. Svi zaposleni su u radnom odnosu na neodređeno vrijeme i ostvaruju sva zakonska prava.

Društvo je organizovano na sledeći način:

- *Upravni odbor Društva*, koga čini tri člana, predstavnika akcionara Društva;
- *Izvršni odbor Društva*, koga čini direktor i izvršni direktor;
- *Interni revizor*, koji je nezavisan u svom radu;
- *Odeljenje za marketing-front office*;
- *Odeljenje za ulaganja-middle office*;

- Odeljenje za finansije, računovodstvo i opšte poslove-back office.

ETIČKI KODEKS

U svom poslovanju, veliku pažnju posvećujemo poštovanju etičkih normi i kodeksa u cilju stvaranja i održavanja povjerenja u rad Društva, kao i promociji društveno odgovornog ponašanja.

Prihvatanjem Etičkog kodeksa, zaposleni postavljaju standard dobre prakse koga se pridržavaju kao minimuma u svom radu. Na osnovu Etičkog kodeksa nastojimo upravljati rizikom kontinuirane primjerenosti i prikladnosti, kao i rizikom sukoba interesa.

U svakodnevnom radu vodimo računa o sukobu interesa, kako bismo naše odluke donosili objektivno i nezavisno. Zaposleni u Društvu, ukoliko žele da kupuju ili prodaju hartije od vrijednosti, svoje aktivnosti moraju prethodno najaviti, a postoje i ograničenja za obavljanje transakcija, ukoliko Fond kupuje ili prodaje određene finansijske instrumente.

Standarde profesionalnog ponašanja kojima dajemo prioritet su:

Profesionalnost - Podrazumijeva obavljanje poslova na profesionalan način, poštujući načelo dobre prakse, uz stalno unapređenje profesionalnog znanja, obrazovanja i međusobnu razmjenu znanja i iskustava između zaposlenih i ostalih učesnika na tržištu kapitala.

Integritet tržišta kapitala – Zaposleni koji posjeduju informaciju koja još nije objavljena (povlašćena informacija), a koja može uticati na vrijednost finansijskog instrumenta, ne smiju djelovati ili navesti druge da djeluju na bazi te informacije.

Obaveze prema članovima Fonda - Zaposleni imaju obavezu da se ponašaju lojalno prema Društvu i sredstvima Fonda i u svom postupanju moraju ispoljiti razumnu brigu i oprezno prosuđivanje. Zaposleni moraju da deluju u korist Društva, Fonda i članova Fonda, čije interese moraju staviti iznad svojih interesa.

Obaveze prema Društvu - Zaposleni se u svom djelovanju moraju ponašati u korist Društva i Fonda, ne smiju uskratiti raspolaganje znanjima i sposobnostima koje posjeduju, ne smiju odati povjerljive informacije ili na drugu način nauditi poslovanju Društva i Fonda.

Investiciona analiza i investicione odluke - Prilikom sprovođenja investicione analize i donošenja investicionih odluka, zaposleni moraju da pokažu sistematičnost, nezavisnost i marljivost.

Zaposleni moraju imati razumnu i provjerenu osnovu za djelovanje koja je podržana adekvatnim istraživanjem za bilo koju analizu i investicionu odluku.

Sukob interesa - U slučaju kada zaposleni i imaju lični interes, koji je takav da utiče ili može da utiče na nepristrasno i objektivno vršenje poslova, onda postoji sukob interesa. Zaposleni ne smiju dozvoliti da njegov lični interes utiče na zakonito, objektivno i nepristrasno vršenje poslova.

Prijavljivanje neetičkih zahtjeva - Zaposleni koji smatraju da se od njih zahtjeva da postupaju na način koji je neprimjeren, neetički ili na drugi način nije u skladu sa Etičkim kodeksom, prijaviće takav zahtjev Izvršnom odboru.

Zaposleni je dužan da neposredno pretpostavljenom prijavi kršenje pravila i principa Etičkog kodeksa od strane drugih zaposlenih.

DRUŠTVENO ODGOVORNO POSLOVANJE I ULAGANJE

Društvo je posvećeno okolišnoj i društvenoj održivosti kroz stalnu usaglašenost sa nacionalnim ekološkim i socijalnim zakonodavstvom koji uključuje poštovanje ljudskih resursa i propisa o zdravlju i zaštiti na radu; kroz usaglašenost sa zahtevima Okolišne i društvene politike EBRD-a (2019)⁶ posebno provedbenim Zahtjevima: PZ 2 – Radna snaga i uvjeti rada, PZ 4 – Zdravlje i zaštita na radu i PZ 9 – Finansijski posrednici i obezbeđivanjem izgradnje investicionog portfolia Fonda poštujući:

1. Procedure za upravljanje ekološkim i društvenim rizicima kod aktivnog investiranja kapitala (Environmental and Social Procedures for Active Equity Investment⁷),

2. Procedure za upravljanje ekološkim i društvenim rizicima kod pasivnog investiranja kapitala (Environmental and Social Procedures for Pasive Equity Investment⁸).

U okviru projekta osnivanja i poslovanja, definisan je Plan za zaštitu životne sredine i socijalna pitanja (Environmental and social management plan - ESAP) koji uzima u obzir rezultate procjene životne sredine i društvene procjene, kao i rezultate konsultacija sa EBRD-om. Akcioni plan (ESAP) sadrži mjere ublažavanja i poboljšanja učinka, kao i aktivnosti koje se tiču utvrđenih društvenih i pitanja vezanih za zaštitu životne sredine. Sve transakcije Društva i Fonda se vrše u skladu sa Eliminacionom listom okolišnih i socijalnih pitanja EBRD-a⁹. Za svaku transakciju se determiniše nivo rizika zaštite životne sredine i socijalnog rizika (visok/srednji/nizak) i definiše da li su potrebe dalje aktivnosti.

Društvo nema direktna ulaganja u zaštitu životne sredine. Ulaganja u životnu sredinu sprovode se plaćanjem odgovarajućih taksi regulisanih pozitivnim zakonskim propisima.

POSLOVANJE DRUŠTVA

PRINOSNI, FINANSIJSKI I IMOVINSKI POLOŽAJ DRUŠTVA

Prinosni položaj Društva

Rentabilnost Društva se može posmatrati sa dva aspekta:

- rentabilnost ukupne imovine (sredstava) i
- rentabilnost sopstvenog kapitala.

Stopa prinosa na angažovanu imovinu u 2021. godini je iznosila 1,91%, a stopa povrata na sopstveni kapital iznosi 1,98%, što je u skladu sa dugoročnim planovima.

Pozicija	2021. godina	2020. godina	2019. godina
Sveobuhvatna dobit u KM	51.294	-458.395	-493.133
Prosječna ukupna imovina u KM	2.679.184	2.848.478	3.304.977
Stopa prinosa na ukupnu imovinu ROA	1,91%	-16,09%	-14,92%
Prosječan sopstveni kapital u KM	2.592.422	2.795.971	3.271.722
Stopa prinosa na sopstveni kapital ROE	1,98%	-16,39%	-15,07%

Finansijski položaj Društva

Koeficijenti likvidnosti i stabilnosti Društva su povoljni. Relativno pogoršanje, u odnosu na koeficijente u 2020. godini, se odnosi na efekat primene MSFI 16, zbog koga su obaveze po osnovu ugovora o zakupu poslovnih prostorija moraju biti diskontovane o prikazane kao obaveze (iako je plaćanje zakupa avansno) za period u kom je zakup ugovoren. Koeficijent finansijske stabilnosti Društva je značajno manji od jedan, što pokazuje da je dugotrajna imovina finansirana iz dugoročnih izvora i da ne postoji opasnost od insolventnosti Društva.

⁶ <http://www.ebrd.com/news/publications/policies/environmental-and-social-policy-esp.html>

⁷ <http://www.ebrd.com/who-we-are/our-values/environmental-emanual-risk.html>.

⁸ <http://www.ebrd.com/who-we-are/our-values/environmental-emanual-risk.html>.

⁹ Eliminaciona lista okolišnih i socijalnih pitanja EBRD-a je Dodatak 1. Okolišne i društvene politike EBRD-a (2019) (E&S Exclusion list is Appendix 1 to the EBRD's Environmental and Social Policy 2019: <http://www.ebrd.com/environmental-and-social-policy.html>)

Likvidnost Društva

Društvo stalno raspolaže dovoljnim iznosom likvidnih sredstava radi izmirenja obaveza iz poslovanja, metodom stalnog praćenja priliva i odliva sredstava.

r.br.	Pozicija	2021. godina	2020. godina
1.	Gotovina u KM	59.979	182.900
2.	Kratkoročna potraživanja u KM	45.079	28.475
3.	Gotovina i kratkoročna potraživanja (1+2) u KM	105.058	211.375
4.	Kratkoročne obaveze u KM	102.461	71.063
5.	Koeficijent likvidnosti (3/4)	1,03	2,97
6.	Neto obrtni fond (3-4) u KM	2.597	140.312
7.	Stalna imovina//Dugoročno vezana imovina u KM	1.232.155	1.087.542
8.	Trajni i dugoročni kapital u KM	2.618.069	2.566.775
9.	Dugoročne obaveze	11.012	
10.	Dugoročna rezervisanja	843	760
11.	Trajni i dugoročni kapital (8 do 10) u KM	2.629.924	2.567.535
12.	Koeficijent finansijske stabilnosti (7/11)	0,47	0,42

Zaduženost

Na kraju 2021. godine, učešće kapitala u ukupnoj pasivi učestvuje sa 96,23%. Podaci pokazuju da se Društvo, u posmatranom periodu, dominantno finansiralo iz vlastitih izvora.

Pasivu Društva čini sopstveni kapital od 2.618.069 KM i kratkoročne obaveze od 102.461 KM (Društvo nema dugoročnih obaveza izuzev obaveza koje su knjižene kao takve zbog primene MSFI 16 na osnovu dugoročnog ugovora o zakupu poslovnih prostorija, sa stanjem 54.659 KM na 31.12.2021. godine, i dugoročnih rezervisanja po osnovu primene MSFI 9 u iznosu od 842 KM). Obaveze se odnose na obaveze za bruto zarade, otpemnine i ostale tekuće obaveze iz poslovanja.

Pozicija	2021. godina		2020. godina	
	Iznos u KM	Iznos u KM	Iznos u KM	učešće
Kapital	2.618.069	96,23%	2.566.775	97,31%
Obaveze i rezervisanja	102.461	3,77%	71.063	2,69%
Pasiva	2.720.530	100,00%	2.637.838	100,00%

Solventnost

Solventnost Društva se ogleda u sposobnosti Društva da izmiruje svoje obaveze u dužem roku. U svom poslovanju, Društvo ne koristi pozajmljene izvore finansiranja, već posluje isključivo sopstvenim sredstvima, što mu obezbeđuje dugoročnu finansijsku sigurnost i sposobnost da u roku izmiruje sve obaveze.

U 2021. godini, koeficijent solventnosti iznosi 26,55. Sudeći po visini koeficijenta solventnosti, Društvo je izuzetno solventno.

r.br.	Pozicija	2021. godina	2020. godina
1.	Imovina u KM	2.720.530	2.637.838
2.	Dugovi u KM	102.461	71.063
3.	Koeficijent solventnosti (1/2)	26,55	37,12

Imovinski položaj Društva

U stalnoj imovini najveće učešće imaju ulaganje u dugoročne obveznice emitenta Republika Srpska. Vrijednost opreme se, prije svega, odnosi na ulaganja u računarsku i serversku opremu i poslovne automobile Društva (65.937 KM), dok se preostali dio stalne imovine, izuzev finansijskih plasmana koja se vode po fer vrijednosti kroz bilans uspjeha plasmana i depozita, odnosi na nematerijalna ulaganja u licence (3.899 KM). U 2021. godinu, prvi put je primenjen MSFI 16, te je, stoga, na osnovu ugovora o zakupu poslovnih prostorija koje Društvo koristi, knjiženo 54.569 KM na ime prava korištenja dugoročne imovine-isti iznos kao i dugoročnih obaveza po istom osnovu). U obrtnoj imovini dominantno učešće imaju ulaganja po fer vrijednosti

kroz bilans uspjeha (u Triglav skladi 1.011.314KM), gotovina, ekvivalenti i kratkoročni depoziti kod poslovnih banaka u Republici Srpskoj (409.979 KM).

Pozicija	2021. godina		2020. godina	
	Iznos u KM	učešće	Iznos u KM	učešće
Stalna imovina	1.232.155	45,29%	1.087.542	41,23%
Obrtna imovina	1.488.375	54,71%	1.550.296	58,77%
Ukupno imovina	2.720.530	100,00%	2.637.838	100,00%

RIZICI

Rizici u poslovanju Društva predstavljaju vjerovatnoću nastanka negativnih efekata na poslovni i finansijski položaj Društva. Rizik nikada nije moguće u potpunosti izbjeći, ali ga je moguće svesti na najmanju moguću mjeru. Efikasna kontrola rizika iz poslovanja obavlja se kroz planiranje, organizaciju, koordinaciju, implementaciju i nadzor poslova Društva. Lica zadužena za upravljanje rizicima imaju zadatak kontrole rizika i utvrđivanje procedura za kontrolu rizika, u skladu sa pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom.

Kao minimum, izvršiće se identifikovanje i procjena sljedećih vrsta rizika: investicioni/tržišni rizik, rizik koncentracije, kreditni rizik, rizik likvidnosti, rizik usklađenosti aktive i obaveza, operativni i rizik eksternalizacije, strateški rizik, pravni i regulatorni rizik, reputacioni rizik.

Prema potrebi, lista rizika koja će biti predmet procjene može se proširiti od strane regulatora, Upravnog odbora i Izvršnog odbora. Identifikovani rizici koji će procjenjivati biće upisani u Registar rizika. Upravljanje rizicima je u nadležnosti Upravnog odbora, Izvršnog odbora i internog revizora, u skladu sa nadležnostima i ovlaštenjima.

Tržišni rizik

Rizik od promjene kursa stranih valuta

Društvo nije značajno izloženo riziku od promjene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, jer obavlja svoje poslovne transakcije u lokalnoj valuti (konvertibilna marka - KM) koja je fiksno vezana za EURO.

Rizik od promjene kamatnih stopa

Društvo je izloženo rizicima koji, kroz efekte promjene visine tržišnih kamatnih stopa, djeluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine.

S obzirom da Društvo ima kamatonosnu imovinu, prihodi Društva su u određenoj mjeri zavisni od promjene tržišnih kamatnih stopa. Imovina Društva je investirana u dužničke hartije od vrijednosti (obveznice Republike Srpske) i depozite banaka sa rokom dospijeaća do 13 mjeseci.

Društvo vrši analizu izloženosti riziku od promjene kamatnih stopa na dinamičkoj osnovi, uzimajući u obzir da se rokovi dospijeaća oročenih depozita podudaraju sa procjenom roka u kojem navedena sredstva neće biti korišćena za kupovinu hartija od vrijednosti, kao i alternativne izvore finansiranja i refinansiranja.

Rizik od promjene cijena kapitala

Društvo nije izloženo značajnom riziku promjena cijena svojih usluga, s obzirom da rukovodstvo Društva nema saznanja o eventualnim značajnim promjenama cijena usluga koje bi bile odobrene od strane regulatornog organa, Agencije za osiguranje Republike Srpske.

Rizik ulaganja u Triglav skladi

Portfolio je znatno manje rizičan od MSCI World indeksa. Beta koeficijent je 0.25, što znači da su očekivane promjene u portfoliju znatno niže od promjena indeksa akcija. Koeficijent determinacije je 0.81 i pokazuje vezu (smjer trenda) sa indeksom svjetskih akcija. Pod-fondovi u portfelju su prošle godine imali sledeće promjene vrijednosti: Triglav Renta (14,3%), Triglav Obveznički (-3,3%) i TriglavHigh Yield (2,2%). Profitabilnost cijelog portfelja u toku 2021. godine je bila 4,52%.

Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti predstavlja vjerovatnoću nemogućnosti brze prodaje finansijske imovine Društva po cijeni koja je približno jednaka fer vrijednosti te imovine.

Upravljanje likvidnošću je centralizovano na nivou Društva. Društvo svojom imovinom i obavezama upravlja na način koji mu obezbjeđuje da u svakom trenutku ispunjava sve svoje obaveze.

Društvo raspolaže dovoljnim iznosom visoko likvidnih sredstava (gotovina i gotovinski ekvivalenti) koji omogućava da svoje obaveze izmiruje u roku dospijeaća.

Društvo ne koristi finansijske derivate.

Kreditni rizik

Kreditni rizik nastaje kod gotovine i gotovinskih ekvivalenata, potraživanja od pravnih lica i preuzetih obaveza, i odnosi se na rizik da druga strana neće ispuniti svoje ugovorne obaveze prema Društvu, što će rezultirati finansijskim gubitkom Društva. Društvo nije značajnije izloženo kreditnom riziku, s obzirom da na dan 31.12.2021. godine potraživanja Društva iznose 45.079 KM, od čega se 93,6% odnosi na potraživanja od Fonda.

Finansijska imovina raspoloživa za prodaju odnosi se na javne obveznice Republike Srpske, emitovane 25. emisijom javnom ponudom. Nabavna vrijednost kupljenih obveznica je 1.000.000 KM, odnosno 1.000 obveznica nominalne vrijednosti 1.000 KM, dok je fer vrijednost na 31.12.2021. godine iznosila 1.108.200 KM. Datum dospjeća obveznica je 04.08.2027. godine, kamatna stopa je fiksna, 4% na godišnjem nivou.

Kratkoročni depozit se odnose na depozit kod MF banke a.d. Banja Luka, sa dospijećem kraćim od godine dana i kamatnom stopom 0,90% fiksno.

Upravljanje obavezama prema dobavljačima

Obaveze prema dobavljačima na dan 31.12.2021. godine iskazane su u iznosu od 8.458,5 KM. Dobavljači ne zaračunavaju zateznu kamatu na dospjele obaveze, pri čemu Društvo dospjele obaveze prema dobavljačima, saglasno politici upravljanja finansijskim rizicima, izmiruje u ugovorenom roku.

Fer vrijednost finansijskih instrumenata

Rukovodstvo Društva smatra da knjigovodstvena vrijednost finansijskih sredstava i finansijskih obaveza priznatih u priloženim finansijskim izvještajima aproksimira njihovoj fer vrijednosti.

OSTALE INFORMACIJE

- Ne postoje značajniji događaji nakon datuma sastavljanja finansijskih izvještaja.
- U toku 2021. godine, Društvo nije imalo aktivnosti u vezi sa istraživanjem i razvojem.
- U toku 2021. godine, Društvo nije vršilo otkup vlastitih akcija.
- Društvo nema poslovnih jedinica kao posebnih poslovnih segmenata, niti u budućnosti planira njihovo osnivanje.
- Društvo nema finansijskih obaveza.
- Procjena očekivanog budućeg razvoja Društva: u budućnosti, Društvo će nastaviti da upravlja imovinom Fonda u skladu sa zakonom, prospektom i investicionom politikom sa pažnjom dobrog privrednika u cilju očuvanja i povećanja vrijednosti imovine Fonda, kao i povećanja broj članova Fonda.

PRILOG 1:

SKRAĆENI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI DRUŠTVA, SA MIŠLJENJEM NEZAVISNOG REVIZORA

PRILOG 2:

SKRAĆENI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI FONDA, SA MIŠLJENJEM NEZAVISNOG REVIZORA